

ISZÁNTÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRA

A kiadóhivatalban átvétel:
Egész évre 16 k.
Negyedévre 4 "
Helyben házhoz hordva:
Egész évre 20 kor.
Negyedévre 5 "
Vidékre postán szállítva:
Egész évre 24 kor.
Negyedévre 6 "
Egyes szám ára 8 fillér.

Politikai
napilap

Megjelenik minden nap, a hétfő és
Ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 8.

A szerkesztőség kéziratok vissza-
adására vagy megőrzésére nem
vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadó-
hivatalhoz intézendők.

XIX. évfolyam 79. szám.

Nagy-Várad.

Vasárnap, 1913. április 6.

A TÁBLA DÖNTÉSE a Désy-pörben.

Budapest, április 5.

A királyi tábla ma délelőtt hirdette ki a Désy-Lukács ügyben hozott végzését. Az első bírósági ítélet ama részét, mely a sószállítás dolgában a bizonyítást megtagadta, a királyi tábla megsemmisítette s a bizonyítást erre s az ezzel kapcsolatos vádpontokra is elrendelte s utasította a törvényszéket, hogy ezeknek a bizonyítékoknak a fölvételével tartson új tárgyalást.

A kir. táblának ez a döntése nagy szenzációt okozott mindenütt, kivált a politikai körökben, hol pártállás szerint fejtegették annak jelentőségét.

Egyre mindenesetre alkalmas lesz ez a döntés. Ha fel is kavarja a politikai szenvedélyeket, de legalább teljesen tisztázni fogja ezt az ügyet. Désynek is teljes szabadsága lesz vádjának bizonyítására s a miniszterelnöknek is módjában lesz védenie magát, illetve tisztázni magát a vádak alól.

E nélkül hiába kapna a miniszterelnök akárhány felmentést, mindig ott maradna a gyanu, hogy nem engedték meg a bizonyítást. Így pedig meg lett adva az alkalom az ügy teljes tisztázására és nem fogja tovább zavarni anélkül is szomorú politikai viszonyainkat.

A tábla végzése, melyet Ráth Zsigmond elnök olvasott föl, így szól:

A végzés.

A királyi ítélőtábla a királyi törvényszéknek a vád tárgyává tett kifejezést valódiságának bizonyítása iránt előterjesztett indítványa tárgyában hozott végzésének azt a részét, mellyel a valódiság bizonyítása a

Magyar Bank és Kereskedelmi Részvénytársaság által állítólag fölvett négy millió nyolcszáz ezer koronára vonatkozóan is megtagadott, a királyi törvényszéknek ezen végzést követő eljárásával és egész ítéletével a büntető pörrendtartás háromszáznyolcvannegyedik szakaszának kilencedik pontja alapján a 404. szakasz első bekezdése értelmében megsemmisítette, továbbá a kifejezés valódisága tárgyában a bizonyítást a büntető törvénykönyv 263. szakaszának első és ötödik pontjai alapján elrendeli a következő irányban:

1. Való-e, hogy egyrészlől a magyar királyi államkincstár, másrészlől a Magyar Bank és Kereskedelmi Részvénytársaság budapesti bejegyzett cég között a sókereskedelem közvetítésének lebonyolítását illetőleg eddig fennállott különféle sóügyi szerződéseken, rendeleteken és egyéb megállapodásokon alapuló üzleti viszony rendezése tárgyában 1910. évi szeptember másodikán kelt és tíz évre terjedő szerződés megkötése, továbbá a magyar királyi államvasutak ellen a Magyar Kereskedelmi Részvénytársaság, most már Magyar Bank és Kereskedelmi Részvénytársaság és a fiumei Kereskedelmi Bank Részvénytársaság által 800.000 korona tőke és járulékaik iránt a budapesti kir. kereskedelmi és váltótörvényszéken folyamatba tett perben 1910. évi május 6-án létrejött, a magyar királyi kereskedelemügyi miniszter által jóváhagyott és a királyi kincstár egy-milliónyolcszázhuszonezer korona összeg fizetésének kötelező egyezség megkötése, végül a hazai iparbank és gazdasági terménykivitelnek előmozdítása tárgyában egyrészlől a m. kir. kincstár képviseletében a magyar királyi kereskedelemügyi miniszter, másrészlől a Magyar Kereskedelmi Részvénytársaság között 1905. év december 5-én létrejött 1910. év december 31-én lejárt szerződésnek a Magyar Bank és Kereskedelmi Részvénytársasággal az eddigi 155.000 korona államségi négyzet 215.000 koronára történt fölemelésével 1911. március 18-iki kelettel újabb 10 évre történt meghosszabbításáért Lukács László dr sértett, mint pénzügyminiszter az 1910. év folyamán a magyar bank és kereskedelmi részvénytársaságtól különböző összegekben összesen 4.800.000 korona jogellenes vagyoni hasznos szerzett és annak ellenére, hogy ezeket az összegeket Kazár és Paduch segédhivatali igaz-

gatók vették föl, a nevezett részvénytársaság akkori megbízottjától, ezek az összegek az állampénztárba be nem folytak, hanem azokból a munkapártnak az 1910. évi képviselőválasztások alkalmával fölmerült költségei fedeztettek.

2. Amennyiben fenti tények részben vagy egészben valóknak bizonyulnának, megállapítandó, hogy a szóban forgó összegeket ki és kinek rendeletére vette fel, azok hová, mely pénztárba szolgáltatott be, milyen célra használtattak föl és egyáltalán ki és kinek számolt el ezekről. Bizonyosan megállapítandó, hogy Lukács László dr sértett mindezekre nézve tett-e intézkedéseket, ha igen, minő irányban és hogy ő ez összeg átvételét, kezelését és elszámolását illetően általában milyen befolyást gyakorolt.

3. Mindezen fölül kiderítendőek mindazok a ténykörülmenyek is, amelyek a bizonyítani kívánt valódiság kérdésének eldöntésére befolyást gyakorolhatnak. Ehhez képest a büntetőpörrendtartás 404. szakaszának első bekezdése értelmében utasítja a királyi ítélőtábla a királyi törvényszéket, hogy a budapesti királyi kereskedelmi és váltótörvényszéktől szerezzék be az e pontra, az említett nyolcszáz ezer korona és járulékaik iránt lefolytatott tárgyalásra vonatkozó iratokat, azután tartson teljesen új főtárgyalást, azon a felek által a főntebbi kérdésekre nézve felajánlott, valamint az ezenfelül még netán felajánlandó mindama bizonyítékok felvételével, amelyek a vádbeli kifejezés valódiságának megcáfolása, vagy megerősítése szempontjából lényeges körülményekre vonatkoznak, a büntető eljárást a főntebbi első és harmadik pontbeli ténykörülmenyre is terjessze ki és ezután a vád és védelem meghallgatása után hozzon az ügy érdemében ítéletet.

A megokolás.

Ezután az elnök fölolvastatta a végzés terjedelmes megokolását, amelynek lényege a következő:

Helytelenül járt el a törvényszék akkor, amikor nem rendelte el a bizonyítást, még pedig azért járt el helytelenül, mert hiszen itt nem arról van szó, hogy Lukács László, a kormányelnök, bűnös-e? Hogyha Lukács követett el valami büntetendő cselekményt,

Keztyük

tulhalmozott raktár miatt
mérsékelt áron árusítatnak el.

Fehér János

Női bőrkeztyü 1-20 K-tól,
Saját gyártmányu keztyük tisztítása 16 fillér.

férfi bőrkeztyü 2 K-tól kaphatók.
Saját gyártmányu keztyük javítása díjtalan.

keztyüs és kötszerész üzletében
Bémer-tér (Telefon 419. sz.)

az valóban a parlament elé tartosik. Itt arról van szó, hogy igazat mondott-e Déry Zoltán akkor, amikor azt állította a kormányelnökről, hogy Európa legnagyobb panamistája. A panama szót nem kell a francia panama-botrány ügyéből levont következtetés szerint értelmezni, hanem az a fontos, hogy abban a körben és abban a társaságban, ahol Déry Zoltán ezt a kifejezést használta, mit értenek a panama szó alatt. Már pedig tudvalevőleg nálunk a panama szó inkorrekt dolognak az elkövetését jelenti.

Javult a helyzet.

Az orosz külügyminiszter nyilatkozatai és a pétervári reünio ülései után megkönnyebbült a nemzetközi helyzet. Nikita és a szerbek most már világosan látják a cár akaratát. Ha mégis folytatják az ostromot, csak azért teszik, hogy a nemzeti becsületnek eleget tegyenek. De tudják most már ők is, hogy Szkutariért a cár nem hajlandó háborút kezdeni.

Ha a nemzetközi feszültség engedett is, maradt még elég anyag, ami veszedelemre adhat okot.

*

A háborúról szóló tudósításaink a következők:

Viszonyunk Oroszországhoz. Pétervár, ápr. 5.

A képviselőkkel való beszélgetés közben Szaszonov az osztrák s magyar meg orosz viszonyt korrekt és jó szomszédi viszonynak mondotta és kijelentette, hogy az euró-

pai béke e pillanatban nincs fenyegetve.

A keddi nagyköveti ülés.

Bécs, április 5.

A londoni nagyköveti reünio kedden tartja következő ülését és a hatalmak remélik, hogy addig a balkáni államok megadják a választ a hatalmak indítványára. Bulgária éppen most adta meg válaszát, még nem biztos azonban, hogy ez a válasz valamennyi Balkán-államé-e, vagy pedig csak Bulgáriáé.

Szkutari ostroma.

Belgrád, április 5.

A Politika jelenti: Bojovics tábornok, a montenegrói és szerb csapatok főparancsnoka tegnap megszüntette az ellenségeskedést és parlamentert küldött Esszad basához, akit fölszólított, hogy estig adja meg magát. Esszad basa a parlamenterek azt felelte, hogy nem hajlandó ennek a fölszólításnak engedelmessé válni; vegyék be előbb a szerbek és a montenegróiak Szkutarit, akkor aztán lehet majd a dolgról tárgyalni. Erre Bojovics elhatározta, hogy még ma koncentrált bombázást indít a város ellen s az ostrom előkészítése után még ma délután megkezd az általános támadást. A szövetségesek remélik, hogy Szkutari vasárnapig minden körülmények között kezükben lesz. Szkutari elesése után a szerbek Szkutari mellől vissza fogják vonni csapataikat.

A tüntető flották.

Antivári, április 5.

Négy osztrák és magyar hadihajó, a Radetzky, a Zrinyi, az Erzherzog Franz Ferdinánd és a Szigetvár három nap óta az itteni vizeken cirkál. A Breslau német hadihajó tegnap érkezett meg Athénből. A hajók a

montenegrói kikötő legészakos esucsától északra körülbelül öt mérföldnyire foglaltak állást. Dél felé van egy második flotta: egy osztrák és magyar, egy német és két angol páncélos-hajó. Itt senki sem tudja, hogy mi fog történni, de mindenki meg van róla győződve, hogy a flottatüntetésnek egymagának nem lesz meg a kívánt hatása.

Angol aggodalom.

London, április 5.

A Times azzal a kérdéssel foglalkozik, hogy mi fog történni Szkutari elesése után, a mi nem valószínűtlen, mert a nemzetközi ostromzár nem nyújt ez ellen garanciát, miután a szerbek szárazföldi uton is szállíthatnak csapatokat és az sines kizárva, hogy Szkutarit éhség kényszeríti megadásra, vagy pedig a montenegróiak egyedül fogják megostromolni. Gondoskodni kell arról, hogy Szkutari elesése ne találja a hatalmakat előkészületlenül. Ahogyan Montenegro ma kihívja Európát, éppen úgy kihívhatja Bulgária is Oroszországot és minden intés és figyelmeztetés ellenére bevonulhat Konstantinápolyba. Konstantinápoly elesése maga után vonná ázsiai Törökországnak összeomlását és valamennyien sietni fognak, hogy a zsákmányból részüket megkapják. Ez európai háborút jelentene, amelytől Anglia sem tartaná magát távol.

Önállóan is . . .

Bécs, április 5.

Ama francia kijelentésekre, hogy Ausztria s Magyarország külön akcióját nem lehet tünni, a Reichspost azt mondja, hogy bécsi diplomáciai körökben a leghatározottabban viszautasítanak minden kísérletet, mely Ausztriának s Magyarországnak előzetes befolysására irányul és kijelentik, hogy szükség

Két asszony meg két férfi.

— Ellesett életképek. —

Irta Várady István.

Egy cinikus ember: (aki egy görbe tükört az embernek orra alá tol, melyben azok vagy magukra, vagy valamelyik felebarátukra ismernek rá).

Egy görbe tükör (amit a cinikus ember mese közben forgat, de a mese végén hajszálnyi pontossággal felel meg a cinikus ember kijelentésnek).

I.

Béla édes fiu. Bélát ismeri az egész város. Fess, csinos, szellemes, ötletes. A haját közepén elválasztva hordja. Nyakkendője a legválasztékosabb, öltözködése a legizlésebb, beszéde olyan mint a patak csobogása, tekintetétől fölenged a jég, — az asszonyok, a lányok rajta felejtik a tekintetüket, ha utcán látják, kisérik a kánál a kezükből, ha vele egy asztalnál ülnek.

Oh Béla aranyos fiu. A kártyát lelkéből gyűlöli, az italtól undorodik, kötelességtudó, lelkiismeretes ember. A szíve meleg, a lelke harmonikus, az esze kalapot emeltet ellenfeleivel is.

Bélát szeretik, kik vele vannak rang, rend, kor és nemre való tekintet nélkül. Csaknem egyformán, mert a nők jobban

vergődnek érte, mint a férfiak. De a nők se egyformán, mert az asszonyok majd megbolondulnak érte, míg a lányoknál — a majd — elmarad.

No de mit nyujtsam. Bélát megüti az ördög a lapáttal. Megházasodik. Elvesz egy társaságbeli lányt. (Kivett a tálból egy darab rántott csirkét.) Szép volt, jó volt, magas állásu papája volt, a nagynéninek pénze is volt s Joli, aki a Béla felesége lesz, a két fekete szemével, annak méltó keretével, plasztikusan ivelt szemöldökével és a többi satöbbivel olyan cseese-beese jószág volt, akit mindenki szívesen simogatott volna meg, aki csak (mit mondjak: kalapot hordott? nadrágot viselt? hiszen ezt már a nők is teszik) — igen, aki csak férfi-kalapot s férinadrágot hordott.

Szép volt az esküvő. Oh be szép volt Béla. Hát még Joli. S a lakásuk. És hogy turbékoltak . . . És most hagyjuk őket turbékolni.

. . . Na de most kedves olvasóim, ugorjunk nagyot. Tessék ide képzelni egy fejezetet. Azt a fejezetet, amit mi olvasóink színes és gazdag fantáziájára bízunk.

Ugy biz' a. Az a lekonyult bajuszu, fájdalmasan szomorú ember, akinek kopott volt a külseje, aki elhanyagolta hivatalát, aki borral csititgatta fájalmát, aki kártyázott aki,

. . . aki mindig szomorú volt . . . igen, ő volt, Béla!

Ajkatokon morog a kérdés: hogyan?
A cinikus ember: Ime az asszony!

II.

Valamikor réges-régen, nem is olyan nagyon régen, a mi kiesi falunkban összeveszedtem Palival, mindjárt amikor a városból hazakerültünk.

Ki volt Pali? Az unokabátyám nagybátyjának az unokaöccse, vagy tudom is mi-csodája, de valami távoli atyámfia. Apám, anyám féltve őrzött. Kerüld a Pali társaságát, óvakodj tőle. Apja, anyja sok könyvet hullatott érte. Pali könyvekre kért pénzt el-kártyázta, ruháit zálogházakban tartotta, gombba, nyers és engedetlen volt. Tanulni nem szeretett, dolgozni kevésbé. Mindenkivel zsörtölődött, mindenkivel összetűzött. Gond és aggodalom volt Pali minden lépése. Jelleme fejlődése sötétben indult, szegény Pali mindenki kerülte, megvetette. Irtóztott tőle mindenki, mint a rossztól. Szegény Pali egyszer csak eltűnt. Hiába keresték. Nyoma veszett.

Tartozom a történeti hűségnek ama kijelentésével, hogy Pali eltűnése után pár hétre a szomszéd falu segédjegyzőjének a lánya — rokonlátogatóba Pestre utazott . . . És most kedves hölgyeim és uraim, ne

Megérkeztek a tavaszi újdonságok! női- és leányka kalapok
u. m. elegáns női és leány felöltők, costümök, pongyolák, nagy választékban :-:
izlésees blousok, aljak és gyermek ruhák. Különleges HEVESI „Párisi divatáruházában“
Nagyvárad (Zöldfa-utca.)

esetén önállóan is föltétlenül érvényt szereznek Európa akaratának, amely a monarkia érdekeinek is megfelel.

A szerbek megerősítik Durazzót.

Bécs, április 5.

Belgrádból jelenti a Reichspost, hogy Durazzót a szerbek nagyon megerősítik.

Válaszol a bolgár kormány.

Szófia, április 5.

A bolgár távirati iroda jelenti: A kormány átadta a választ a hatalmak képviselőinek a békeföltételekre vonatkozó március 22-iki közlésükre.

Oroszország is résztvesz a flottatüntetésben.

Bécs, április 5.

Külgügyi hivatalunk ma hivatalos értesítést kapott arról, hogy a francia csatahajó Oroszországot is képviseli a hatalmak együttes akeiójában. Így tehát valamennyi hatalom résztvesz a flottatüntetésben. Az angol hajóraj parancsnoka egy altengernagy, aki a King Edvard csatahajó fedélzetén tartózkodik. A blokádnak már el van határozva és el van rendelve, de mindaddig még nincs fogyanatosítva.

A létszámemelés. Azt, a mi politikai körökben nyílt titok volt, már kezdik félhivatalosan is beismerni. Az új létszámemelés már a legközelebbi jövőben aktuális lesz. A közös hadvezetőség — mint azt a bécsi „Zeit“ beavatott katonai körökből jelenti — az új létszámemelést a véderőreform 13. paragrafusának novelláris uton való megváltatásával tervezi. Még pedig oly-

képpen, hogy a közös hadsereg ujonckontingensét három egymásután következő évben 15 ezer emberrel emelje.

Ez azonban csak a közös hadsereg vonatkozásban, mert a két honvédségnél az ujoncok létszámát külön-külön 3—5 ezer emberrel növelik. Így módon a hadsereg ujonclétszáma a törvény életbelépésének harmadik esztendejében 159,500 ember helyett 184,500 embert tenne ki.

ÚJ GYORSVONATOK Budapestre és Fiumba.

A miniszter leirata.

Részletesen foglalkoztunk már a májusi menetrendbe felvett új gyorsvonatok kérdésével.

A nagyvárad kereskedelmi és iparkamara felterjesztésére a miniszter ugyanis nemcsak egy új gyorsvonatpárt állított be Nagyvárad és Budapest között, hanem a déli gyorsvonatot is meghosszabbította Kolozsvárig, azonkívül Szegeden át egyenes összeköttetést létesített Nagyvárad és Fiume között.

A kereskedelmi miniszter leirata most érkezett meg a kamarához s ebben a miniszter indokolja, hogy a kamara többi, ezuttal nem teljesített kérelme miért nem vétetett figyelembe.

A leiratban a miniszter kifejti, hogy a budapest-nagyvárad *nappali új gyorsvonatpár* okszerűen a menetrendbe csak úgy volt beilleszthető, hogy az Szolnok és Budapest között egyesítve közlekedjék a hasonló természetű aradi 605—606. számú gyorsvonatpárral; budapesti érkezési és indulási ideje tehát azonos lesz az említett aradi gyorsvonattal.

A kamara ama kívánsága, hogy az új vonat Budapestre legkésőbb délelőtt tíz óra 30 perckor érkezék, tekintve, hogy annak menetidejét nem lehet megrövidíteni, csak úgy lenne teljesíthető, ha az új Nagyváradról, mint Aradról megfelelően korábban indíttatnék. Megjegyzi a miniszter, hogy a reggel 6 óra 23 perces, illetve 6 óra 15 perces indulás is elég korai és a közönségre kényelmetlen lenne az, ha a gyorsvonat egy órával korábban indulna, eltekintve attól, hogy a vonat igénybevétele is sokkal gyengébb méretű lenne. Az egy napi teendő elvégzésére különben is elég 5 és fél óra.

A miniszter leirata szerint teljesítést nyer a kamara kívánsága, hogy Nagyvárad felé olyan gyorsvonat induljon, amelylyel közvetlenül a budapesti színházak látogatása után még el lehessen utazni s amely a késő esti posta szállítására alkalmas, azaz, hogy este 10 óra 50 perckor indul az új *budapest-marosvásárhelyi* gyorsvonat. Targyaltalan tehát, — ugymond — a Szolnok és Püspökladány, illetve Püspökladány és Nagyvárad között közlekedő 522. és 528. számú vonatoknak a Budapest Szolnok között közlekedő 614. számú vonattal való közvetlen összeköttetése iránti kívánság, de ez különben nehézségbe is ütköznék, mert az 522. és 528. számú vonatok helyi igények kielégítésére szolgálnak s ezekhez alkalmazkodni kell; ha pedig a miniszter a kívánságot teljesítené, az 522. számú vonatot a jelenleginél korábban kellene közlekedtetni, holott éppen az érdekeltség kérelmére május 1-től ez a vonat fél órával később indul.

Nem találja indokoltnak a miniszter a Nagyvárad és Tóvis között közlekedő 544. számú gyors-tehervonatnak személyvonattá leendő minősítését, mert az a helyi igényeknek ma is megfelel s mert a Kolozsvárra irányuló érdekeltség igényei a marosvásárhelyi új gyorsvonattal az eddiginél jobb kielégítést nyernek.

A kamara azt is kérte, hogy a Budapest-nagyvárad 506. számú gyorsvonat forgalma Kolozsvárig terjesztessék ki; ez a kérelem a májusi menetrendben már megvaló-

fárasztják magukat azzal, hogy butánok kutassanak. Itt jön egy hosszú és nagy pauza. Pont tíz esztendő.

Amikor a nyáron a resicabányai hatalmas vaskohókat, csodás vasműveket tanulmányoztam, a fülsiketítő zsvajban, a pokoli hőségben, az irtózatot terhes robotban (melyhez hasonló talán csak az egyiptomi gulák építésénél volt látható) egyszer csak a kamra csimpaszkodik egy ember. Egy urimember. Aztán megölel egyszer, kétszer, viszragad magával. S amikor egy csinos, takaros szobában, festmények, vázák s virágok társaságában magamhoz tértem — nem tudtam egy szót sem szólni. Egy még mindig csinos asszony fogadott, majd előkerült két aranyos, bátor, tiszta, enivalóan édes esemete s az én szemem hol ide, hol oda tapadt s még mindig nem tudtam, józan vagyok-e, vagy részeg? Csak amikor az az ember, — akivel gyermekkoromban összeveszttem — elmondta a tíz év, elmondta a 10 év ragyogó történetét, amikor Pali, a vasművek egyik felügyelője nyakába borult könnyező szemekkel az ő könnyező asszonyának, amikor beszélni kezdett gyermekeiről, boldog otthonáról, anyagi feleségéről s a jövőben előtte álló gazdag prespektíváról... megszólalt

a cinikus ember: Ime az asszony!

III.

Egy levél: Rajongásig szeretett kiesi Szívem! Bár itt vagyok új állomás helyemen már két hónap óta, ez a két hónap nekem egy gondolat volt. Egy gondolat: Te! Mindig csak Te. A mikor megfeszített idegekkel lázasan ontom a munkát, Te állasz előttem; a mikor pajtásaim s barátaim között vagyok a Te társaságod nem hagyhatom el, a mikor magános otthonomba térek, eljössz hozzám. Te oda borulsz a keblemre, jószágos tekintetteddel, lelked melegével megédesíted minden percemet. Soha sem vagyok egyedül, velem vagy mindig Te! A földi létem boldogságát Te adod meg — Te, a ki — ujjongok a boldogságtól, ha elgondolom, hogy — egy fél év múltán már enyém leszel mindig... a valóságban... örökre...

Egy második levél (jelentékeny késéssel.) Édes Lelekem! A hideg ősz rácapott a mi vidékünkre. Hullanak a falevelek, — zord idők járnak. Valami szokatlan nyomás üli meg a lelkemet. Menekülök a magánytól, menekülök meghitt otthonomtól...

Vig cimborák között fölzsabadulok e nyomás alól — hiszen akkor is Rád gondolok. Kérdezem, miért nem irtam oly soká? — Sok, nagyon sok a munka, aztán azok az átkozott társadalmi kötelékek. Ma ide,

holnap oda kell menni. Se vége, se hossza a konvencionális megkötöttségnek. Hanem egyszer majd csak vége lesz. Hiszen már csak két hónap... stb.

Egy harmadik levél. Édes Viola. Mégis csak rettenetes módon üldöz minket a végzet. Képzeld! Ma kaptam áthelyezésem N... be. Rettenetes. Szolgálati érdekből. Nem értem kinek a keze s miért játszik itt közre? Miért? — Így természetesnek találod, hogy a mi forró vágyunk ez új viszonyok között egyelőre halasztást szenved. De csak rövid időre! Mert nekem elfogyott a türelmem s Nélküled élni oly nehéz... stb.

Egy negyedik levél, a melyet az új állomás helyről várt Viola, de a mely sok idő múlva se jött, dacára Viola gyakori sorainak

Három sor egy ujságban, amely a Viola főlegényjelöltjének az új állomáshelyen — mással való eljegyzését hozza a nyilvánosságra.

A kép: A mint Viola az asztalra borulva zokog keservesen...

A cinikus ember: Ime a férfi.

IV.

A mikor L...-től hazajöttem az öcsém-mel, leült az íróasztal mellé, kezébe te-

Tavaszi és nyári a legszebbek Reinnál
amerikai cipők Telefon 10-74. Rakóczi-ut.

sult; a Tövisig való kiterjesztés kérdése pedig tanulmányozás alatt van.

Részletesen beszél ezután a miniszter a **Nagyvárad—Fiume** közti új gyorsvonat összeköttetéséről. Ez irányban akként intézkedett, hogy a Kolozsvár felől éjjel 12 óra 46 perckor Nagyváradra érkező 503. számú új marosvásárhelyi gyorsvonat csatlakozzék Nagyváradon az innen éjjel 1 óra 14 perckor induló új 5002. sz. gyorsvonathoz, mely Fiume felé Ujdombováron az 1002. sz. gyorsvonathoz csatlakozik; míg ellenkező irányban a Fiuméből reggel 8 órakor induló 1001. számú gyorsvonat csatlakozni fog Ujdombováron az onnan este 6 óra 50 perckor induló új 501. számú gyorsvonathoz. E gyorsvonat Nagyváradra éjjel 3 óra 54 perckor érkezik s itt a budapest—marosvásárhelyi új 504. számú gyorsvonathoz csatlakozik.

Az új gyorsvonatpárt nem lett volna célszerű úgy fektetni Nagyvárad—Ujdombovár között, hogy Ujdombováron a budapest—fiumei 1006, illetve 1005. sz. gyorsvonatokhoz csatlakozzék, mert ezek idényvonatok, más részt nem lett volna kedvező csatlakozásuk Nagyváradon Erdélylyel.

Nagyvárad különben még további összeköttetést is nyer Fiume felé.

A nagyvárad—vaskóhi vonalon kért 3. vonatpárra megjegyzi a miniszter, hogy az csak akkor lesz forgalomba helyezhető, ha az elrendelt és már megkezdett állomásbővítések és új kiterők munkálatai elkészülnek.

A tábla döntése őszinte örömet keltett az ellenzék köreiből, mert ezzel visszaadták a nemzetnek birói függetlenségbe vetett hitét.

A munkapárt helyiségében élénken tárgyalták a bizonyítás eshetőségeit. Általában nyugodtan fogadták a döntést.

mette fejét s boldogságtól sugárzó arccal nézett rám.

— ?

— Meg vagyok bűvölve.

— ?

— Ennyi boldogságot, a földi megelégedésnek, a lelkek boldogságának olyan tökéletes harmoniáját soha életemben nem láttam, mint L.-nél.

— ?

— Az asszony a feleség, az anya fogalmának legtökéletesebb megtestesülése, hogy mekkora rajongással csügg a férjén. Hogy lesi annak a férjnek minden mozdulatát, hogy lopja el minden gondolatát, — hogy teljesíti minden, minden óhaját.

— ?

— És az a gyermek. Életemben utáltam a kis gyereket. De ez, ez megbabonázza az embert. Mennyi gonddal, mennyi odaadással hajlanak össze fölötté szülei. És ez a gyermek hálás már is érte . . .

— ?

— És a lakás. Minden szegletben, minden helyen a tisztaság orgiázik, a falakon, az elrendezésben, a butorokban, a legutolsó

Négy új iskola a hegyen.

Dr Molnár Imre sikere.

A nagyváradai szőlőhegyen a jövő év szeptember havában négy új iskolát állítanak fel.

Hogyan? Hát Magyarországon a kultúra tényleg lépést tart-e az ukáciusokkal? Lehetséges-e az, hogy ebben a zavaros világban emberek akadnak, akik azt mondják, hogy nemcsak fegyverrel kell hódítani, hanem a tudomány fenséges eszközeivel is? Szinte hihetetlen, — de mégis így van! A nagyváradai szőlőhegyen a jövő év szeptemberében négy új iskolát állítanak fel. Ez bizonyos, ez elvitázhatatlan, ez valóságos tény. Iskolák lesznek. Tanítók, akik kulturát tanítanak. Tanítók, akik tanítanak szépet, nemeset, jót és hazafiasat, tanítók, akik a betűvetés istápolása mellett megtanítják, hogy mivel tartozunk a mi fajunknak, tételes törvényeinknek, nemzetünknek, ősi tradícióinknak — és mivel tartozunk mindenkinek felett — Istennek és a magyar hazának.

Dr Molnár Imre mindég ott volt a kultúra előcsatározásaiban és a kultúra iránti elfogultsággal mondhatjuk most, hogy ez kizárólag dr Molnár Imre érdeme. Harcolt és küzdött. Az ujja mindég feszítve volt, fáradhatatlan szelleme mindég támadásra és védelemre kész, — támadt és védett, — de mindég a kultúráért.

Nemzedékeket nevelt a tudománynak. A nemes, az ideális életnek. Embereknek adott pánccelt a kezébe az élet bajaival szemben; nevelt, tanított, küzdött és boldogult. Igen boldogult, — mert az ő tanítványai eredményesen használták mindég az erkölcsi pánccelt az élet küzdelmében.

Dr Molnár Imréről van szó, akinek önzetlen hazafias, elfogulatlan működése nyo-

mán, most forrásként fakad négy új iskola a szőlőhegyen. Négy új vára a haladásnak a nemzeti erősödésnek, — az igazi polgári érdemnek.

Hosszu évek szorgalmas fáradozása ez, büszke öntudattal tekinthet rá dr Molnár Imre. Előbb felvirágoztatta a szőlőhegy gazdaságát s most a tudományok kultuszának, épített maradandó templomot. Kell-e ennél szebb és monumentálisabb emléke az igazi polgári érdemnek, a haza, vallás és embertársak iránt teljesített szent kötelességnek?

A nagy hangú öblös frázisok szanaszét foszlanak, elül az öntömjenezések füstje, — de az igaz érdem az önzetlen fáradozás mindég ilyen áldásos gyümölcsöket fog teremni.

Csak ameddig a takaró ér.

A város vagyoni helyzete.

Nagyvárad város tanácsa a csütörtöki közgyűlésen tesz jelentést a törvényhatósághoz a nagy pénztelenségről.

A tanács mint állandó választmány tegnap beszélt meg, hogy milyen formában tesz jelentést a közgyűlésnek s hogy minő intézkedéseket lát szükségesnek a nagyon kedvezőtlen pénzügyi viszonyok között.

Tudvalevőleg azt tervezték, hogy a villamosműtől visszaveszik azt az 50,000 koronát, amelyet szénre előlegezett a város, valamint felhasználja a kölcsön törlesztési és a leírások alapját, amelyek együtt szintén mintegy 30 ezer koronát tennének ki, azonban ezen összegeket a villamosmű felhasználta beruházásokra, kábel befektetésekre.

Igy boszulja meg magát az a törekvés, hogy a villamosművet fejőstehénnek nézik, amelytől százezrekre menő közvilágítást stb. kívánnak ingyen.

házi darabon is jó ízlés trónol. Ennek a pár embernek, akiknek a szívök és lelkük mintegy természetfölötti alkotás él, csak ilyen lakás szolgálhat méltó keretül. De hát ebben a tökéletes alkotásban egyiknek mégis csak dominálni kell?

— Igen! Kell . . .

— Ugy-e az asszony? Rögtön tudtam. Hiszen az olyan, mint a napsugár. Bera-gyogja otthonát egészen. Fényt, meleget, életet ad mindennap. Ugy-e az asszony?

— Igen. Az asszony . . .

— Tudtam. De honnan veszi azt az erőt, honnan azt a kitartást, hogy nagyságának megnyilatkozásában ennyire tökéletes? Honnan veszi a nagy rajongást férje, gyermekei iránt? Honnan nagy lelki kinesis bányáját?

— Édes öcsém. Nem bírok tovább hallgatással felelni s éppen azért, hogy kérdéseidnek utját vágjam, engedj engem is szóhoz jutni.

Jegyezd meg magadnak édes öcsém, hogy ok nélkül nincs semmi. Minden, a mit te láttál, a mi téged lebilineselve tart, ami téged elragadt, az a magasabb értelemben

vett asszony, lelkének fényét, egész környezetét betöltő ragyogását egy pontból nyeri: a szeretetből.

De egy nagy, egy természetfeletti szeretetből csak kristálytisza forrásokból táplálkoznak kristálytisza esermelyek.

Az asszony lelke, szíve, kedélyvilága mérhetetlen kinesis bánya, a fölnyitása nehéz, sokszor lehetetlen, de a kinek van ereje fölnyitni, annak van ereje ahhoz is, hogy impulzusul szolgáljon annak a varázslatnak állandósítására — a mit te láttál megvalósulva.

Igen öcsém, mert az a gazdag lélek, az a nemes szív, az nem önmagától tökéletesedett. Három nagy dolog munkált azon: a szeretet, a szeretet, a szeretet s annak mérhetetlen megnyilatkozása.

— Én csak az eredményt láttam, azt a felemelő magasztos, boldog családi életet. Mire képes az asszony. Ugy-e?

Én még felelni akartam rá valamit, de közbevágott a cinikus ember:

— Ime a férfi!

Valódi Mauthner-féle gazdasági, vetemény és virágmagvak

hatóságilag megvizsgálva, ólomzárolt zsákokban, legjutányosabban

Mezey János és Tsa cégénél Nagyvárad, Sz. László-tér, Teleki-u. sarok.

Telefon 249.

sult; a Tövisig való kiterjesztés kérdése pedig tanulmányozás alatt van.

Részletesen beszél ezután a miniszter a Nagyváradi—Fiume közti új gyorsvonat összeköttetéséről. Ez irányban akként intézkedett, hogy a Kolozsvár felől éjjel 12 óra 46 perckor Nagyváradra érkező 503. számú új marosvásárhelyi gyorsvonat csatlakozzék Nagyváradon az innen éjjel 1 óra 14 perckor induló új 5002. sz. gyorsvonathoz, mely Fiume felé Ujdombováron az 1002. sz. gyorsvonathoz csatlakozik; míg ellenkező irányban a Fiuméből reggel 8 órakor induló 1001. számú gyorsvonat csatlakozni fog Ujdombováron az onnan este 6 óra 50 perckor induló új 501. számú gyorsvonathoz. E gyorsvonat Nagyváradra éjjel 3 óra 54 perckor érkezik s itt a budapest—marosvásárhelyi új 504. számú gyorsvonathoz csatlakozik.

Az új gyorsvonatpárt nem lett volna célszerű úgy fektetni Nagyváradi—Ujdombovár között, hogy Ujdombováron a budapest—fiumei 1006, illetve 1005. sz. gyorsvonatokhoz csatlakozzék, mert ezek idényvonatok, más részt nem lett volna kedvező csatlakozásuk Nagyváradon Erdélylyel.

Nagyváradi különben még további összeköttetést is nyer Fiume felé.

A Nagyváradi—vaskóhi vonalon kért 3. vonatpárra megjegyzi a miniszter, hogy az csak akkor lesz forgalomba helyezhető, ha az elrendelt és már megkezdett állomásbővítések és új kitérők munkálatai elkészülnek.

A tábla döntése őszinte örömet keltett az ellenzék köreiből, mert ezzel visszaadták a nemzetnek bírói függetlenségbe vetett hitét.

A munkapárt helyiségében élénken tárgyalták a bizonyítás eshetőségeit. Általában nyugodtan fogadták a döntést.

mette fejét s boldogságtól sugárzó arccal nézett rám.

—?

— Meg vagyok büvölve.

—?

— Ennyi boldogságot, a földi megelégedésnek, a lelkek boldogságának olyan tökéletes harmoniáját soha életemben nem láttam, mint L.-nél.

—?

— Az asszony a feleség, az anya fogalmának legtökéletesebb megtestesülése, hogy mekkora rajongással csügg a férjén. Hogy lesi annak a férjnek minden mozdulatát, hogy lopja el minden gondolatát, — hogy teljesíti minden, minden óhaját.

—?

— És az a gyermek. Életemben utáltam a kis gyereket. De ez, ez megbabonázta az embert. Mennyi gonddal, mennyi odaadással hajlanak össze fölötté szülei. És ez a gyermek hálás már is érette . . .

—?

— És a lakás. Minden szegletben, minden helyen a tisztaság orgiázik, a falakon, az elrendezésben, a butorokban, a legutolsó

Négy új iskola a hegyen.

Dr Molnár Imre sikere.

A Nagyváradi szőlőhegyen a jövő év szeptember havában négy új iskolát állítanak fel.

Hogyan? Hát Magyarországon a kultúra tényleg lépést tart-e az ukáciusokkal? Lehetséges-e az, hogy ebben a zavaros világban emberek akadnak, akik azt mondják, hogy nemcsak fegyverrel kell hódítani, hanem a tudomány fenséges eszközeivel is? Szinte hihetetlen, — de mégis így van! A Nagyváradi szőlőhegyen a jövő év szeptemberében négy új iskolát állítanak fel. Ez bizonyos, ez elvitázhatatlan, ez valóságos tény. Iskolák lesznek. Tanítók, akik kulturát tanítanak. Tanítók, akik tanítanak szépet, nemeset, jót és hazafias, tanítók, akik a betűvetés istápolása mellett megtanítják, hogy mivel tartozunk a mi fajunknak, tételes törvényeinknek, nemzetünknek, ősi tradícióinknak — és mivel tartozunk mindenkinek felett — Istennek és a magyar hazának.

Dr Molnár Imre mindég ott volt a kultúra előcsatározásaiban és a kultúra iránti elfogultsággal mondhatjuk most, hogy ez kizárólag dr Molnár Imre érdeme. Harcolt és küzdött. Az ujjá mindég feszítve volt, fáradhatatlan szelleme mindég támadásra és védelemre kész, — támadt és védett, — de mindég a kulturáért.

Nemzedékeket nevelt a tudománynak. A nemes, az ideális életnek. Embereknek adott pánccelt a kezébe az élet bajaival szemben; nevelt, tanított, küzdött és boldogult. Igen boldogult, — mert az ő tanítványai eredményesen használták mindég az erkölcs pánccelját az élet küzdelmében.

Dr Molnár Imréről van szó, akinek önzetlen hazafias, elfogulatlan működése nyo-

mán, most forrásként fakad négy új iskola a szőlőhegyen. Négy új vára a haladásnak a nemzeti erősödésnek, — az igazi polgári érdemnek.

Hosszu évek szorgalmas fáradozása ez, büszke öntudattal tekinthet reá dr Molnár Imre. Előbb felvirágoztatta a szőlőhegy gazdaságát s most a tudományok kultuszának, épített maradandó templomot. Kell-e ennél szebb és monumentálisabb emléke az igaz polgári érdemnek, a haza, vallás és embertársak iránt teljesített szent kötelességnek?

A nagy hangú öblös frázisok szanaszét foszlanak, elül az öntömjenezések füstje, — de az igaz érdem az önzetlen fáradozás mindég ilyen áldásos gyümölcsöket fog teremni.

Csak ameddig a takaró ér.

A város vagyoni helyzete.

Nagyváradi város tanácsa a csütörtöki közgyűlésen tesz jelentést a törvényhatósághoz a nagy pénztelenségről.

A tanács mint állandó választmány tegnap beszélt meg, hogy milyen formában tesz jelentést a közgyűlésnek s hogy minő intézkedéseket lát szükségesnek a nagyon kedvezőtlen pénzügyi viszonyok között.

Tudvalevőleg azt tervezték, hogy a villamosműtől visszaveszik azt az 50,000 koronát, amelyet szénre előlegezett a város, valamint felhasználja a kölcsön törlesztési és a leírások alapját, amelyek együtt szintén mintegy 30 ezer koronát terméne ki, azonban ezen összegeket a villamosmű felhasználta beruházásokra, kábel befektetésekre.

Igy boszulja meg magát az a törekvés, hogy a villamosművet fejőstehének nézék, amelytől százezrekre menő közvilágítást stb. kívánnak ingyen.

vett asszony, lelkének fényét, egész környezetét betöltő ragyogását egy pontból nyeri: a szeretetből.

De egy nagy, egy természetfeletti szeretetből csak kristálytisza forrásokból táplálkoznak kristálytisza esermelyek.

Az asszony lelke, szíve, kedélyvilága mérhetetlen kincses bánya, a fölnyitása nehéz, sokszor lehetetlen, de a kinek van ereje fölnyitni, annak van ereje ahhoz is, hogy impulzusul szolgáljon annak a varázslatnak állandósítására — a mit te láttál megvalósulva.

Igen öcsém, mert az a gazdag lélek, az a nemes szív, az nem önmagától tökéletesedett. Három nagy dolog munkált azon: a szeretet, a szeretet, a szeretet s annak mérhetetlen megnyilatkozása.

— Én csak az eredményt láttam, azt a felemelő magasztos, boldog családi életet. Mire képes az asszony. Ugy-e?

Én még felelni akartam rá valamit, de közbevágtott a cinikus ember:

— Ime a férfi!

házi darabon is jó izlés trónol. Ennek a pár embernek, akiknek a szívök és lelkük mintegy természetfölötti alkotás él, csak ilyen lakás szolgálhat méltó keretül. De hát ebben a tökéletes alkotásban egyiknek mégis csak dominálni kell?

— Igen! Kell . . .

— Ugy-e az asszony? Rögtön tudtam. Hiszen az olyan, mint a napsugár. Beragyogja otthonát egészen. Fényt, meleget, életet ad mindennap. Ugy-e az asszony?

— Igen. Az asszony . . .

— Tudtam. De honnan veszi azt az erőt, honnan azt a kitartást, hogy nagyságának megnyilatkozásában ennyire tökéletes? Honnan veszi a nagy rajongást férje, gyermekei iránt? Honnan nagy lelki kincses bányáját?

— Édes öcsém. Nem bírok tovább hallgatással felelni s éppen azért, hogy kérdéseidnek utját vágjam, engedj engem is szóhoz jutni.

Jegyezd meg magadnak édes öcsém, hogy ok nélkül nincs semmi. Minden, a mit te láttál, a mi téged lebilineselve tart, ami téged elragadt, az a magasabb értelemben

Valódi Mauthner-féle gazdasági, vetemény és virágmagvak

hatóságilag megvizsgálva, ólomzárolt zsákokban, legjutányosabban

Mezey János és Tsa cégnél Nagyváradi, Sz. László-tér, Teleki-u. sarok.

Telefon 249.

A város tanácsa most igyekezik a hitel-tullépéseket meggátolni, de egész évben, mi-
kor a mérnöki hivatal óriási túllépését látja,
megelégszik egy kis műharaggal.

Tekintettel a sanyaru viszonyokra, a ta-
nács körrendeletben hívja fel az egyes ügy-
osztályok vezetőit, hogy tartózkodjanak min-
den hiteltullépéstől.

A változott viszonyok folytán a város
tanácsa új beruházási programot készít,
amelybe csak a legszükségesebb dolgokat
veszik fel, hogy ha a város kölcsönhöz jut,
azoknak a megvalósítását viszik keresztül.
Igy sok kulturszükséglet halasztást szenved.

A már elhatározott dolgok közül sok a
jobb időkre marad. Ilyen a vágóhid, a nép-
fürdő, a kulturpalota, a felső leányiskola stb.

Bejelenti a város tanácsa a közgyűlés-
nek, hogy a vízvezeték kibővítése, amely
már munkálatba is lett adva, valamint több
más ilyen dolog, most lekerül a napirendről,
mert nincs rá pénz. Ami erre a célra szol-
gált volna s készletben van, mintegy 200,000
korona, ez most szükséges a folyamatban
levő esendőriskola és Apolló építésére.

Nagyvárad város anyagi helyzete nem
kétségbeejtő, de a mostani pénztelenség tel-
jesen megbénítja rendes működését.

Hogy a város tiszta vagyoni képét lás-
sák, Gerő Ármin főkapitány indítványára el-
határozta a város tanácsa, hogy alapos vizs-
gálat alá veszi Nagyvárad vagyoni állását.
Ugy a város gazdasági állapotát, mint pénzü-
gyi helyzetét részletesen, mindenre kiter-
jedő módon átvizsgálja, hogy mérlegelni
tudja, mit bir meg saját erejéből s meddig
haladhat a fejlesztés útján.

A vizsgálat eredményét bejelentik a tör-
vényhatóságoknak.

Annyi bizonyos, hogy az utóbbi 10 évi
rohamos és a város anyagi erejével nem
számoló fejlődés új határmegyéhez érkezett.
Lehet, hogy a következő 10 év a város fel-
lődése terén kevesebbet produkál, mint elődjel
azonban ez a fejlődés meggondoltabb, egész-
ségesebb lesz és jobban simul a város va-
gyoni viszonyaihoz.

Felrobbant dinamit.

**Két szénmunkás
halálos veszedelme.**

*

Óriási riadalom volt tegnap a nagyvá-
radi pályaudvaron. Hatalmas dörrenés resz-
kettette meg a levegőt s az utasok százait
pánikszzerű félelem fogta el. Azt hitték, hogy
az állomás épületében történt a robbanás,
százával menekültek a széles kapukon és
őrült kiabálás, segélykiáltás, zagyva láрма
zugott a pályaudvar egész környékén.

A vasuti előjárók és munkások ijedt
aggodalommal futottak össze.

— Mi az, mi történt, kérdezték egy-
mástól a hivatalnokok.

Hamarosan kiderült, hogy a rettenetes

dörrenést egy robbanás okozta, amely a
fűtőháznál történt.

Buttyka Lajos állomásfőnökkel élükön
siettek a vasuti tiszték a borzalmas hely
felé, ahol két kézszubonyos munkás fet-
rengett a kormos földön.

A rátóti tótok

esete ismétlődött meg, akik találtak egy
puskát s mivel nem tudták, hogy mire való,
a koma billegette, a sógor meg fujta. És
az ördögös szerszám elvitte a sógor
fejét.

Igy bibelődött Karácsonyi Sándor meg
Szabó Sándor is egy talált dologgal, amely-
ről nem tudták, hogy miesoda, mire jó és
hogy milyen veszedelmes.

Egyikük ugyanis talált egy erős és
hengeralku, egyik végén két sodronnyal
ellátott tárgyat. A két munkás eddig nyu-
godt tempóban lapátolta a waggonból a sze-
net, de a kis fura jószág kíváncsivá tette
őket.

El kezdték nézegetni, találgatni s azt
mondja Szabó:

— Ez bizonyosan valami világitásra való
szerkezet. Próbálja csak komám kinyitni.

Karácsonyit is biztatgatta a kíváncsiság
és a titokzatos tárgy fejét odaveregette a
waggon vaskerekéhez.

Egyszerre irtózatossá robbanás rázta meg
a levegőt, vékony lángoszlop csapott föl, a
waggon oldala recsegve benyomódott. Kará-
csenyi Sándor ájultan esett a kerek közé,
Szabó fejéről lekapta a szél a kalapot s a nagy
levegőnyomás a földre terítette.

A kórházban.

Az odaseregülő emberek megdöbbenve
álltak körül a két fetrengő alakot, a kiket
koromfeketére festett a robbanó szén pora.
Karácsonyit ki kellett húzni a kerek alól
s akkor látták, hogy balkezének három ujjja,
jobbja pedig egészen hiányzik.

Szabó magától áll fel és szemét, arcát
befogva, sikoltva menekült tovább a borzal-
mas helyről.

— Jaj, jaj, engedjete, engedjete! Bor-
zasztó volt!

Telefonáltak a mentőkért és jelentették
az esetet a rendőrségnek. A mentők mind a
két munkást bevitték a közkórházba. Szabó-
nak súlyos égési sebei vannak, Karácsonyi
pedig elvesztette összes ujjait.

A kórházban Ehrlich Imre rendőrtiszt
hallgatta ki a két munkást. Karácsonyi azt
mondja, hogy neki Szabó adta a robbanó
ekrazit-patron, ő találta és azt mondta, hogy
világító eszköz lesz.

Szabó viszont Karácsonyira fogja a töl-
ténytalálást.

Nyomoz a rendőrség.

A kihallgatás után a rendőrség nyom-
ban bevezette a nyomozást. Első sorban azt
állapították meg, hogy itt valóban szeren-
csétienség történt. A robbanó anyaggal meg-
töltött ekrazit-patron a munkások maguk
robbantották föl tudatlanságból eredő vigyá-
zatlansággal.

Az volt a legfontosabb kérdés, hogy
honnan került a waggon szén közé a pat-
ron? A waggon 272890. számú. A Salgó-
tarjáni Szénbánya r.-t. rakománya. A cég
március 31-én adta föl a salgótarjáni Farkas-
völgy keleti aknából való szénnel megrakva.
A feladás Vulkán állomáson történt és a
waggon folyó hó 4-én este érkezett ide.

Tegnap reggel 6 órakor nyitották ki és
fél 9 órakor történt a robbanás.

A rendőrség szakértőt kért a tüzéség-
ségtől, ahonnan Oberlik Károlyt tüzer fő-
mestert, szakképzett műszaki embert küldtek.
Oberlik megállapította, hogy az ekrazitot a
szénbányákban használják robbantásra. Való-
színűleg ott csuszott be a waggonba téve-
désből az egy patron, amely a szerencsét-
lenség okozója lett.

A nyimesdi vándorlélek.

A falusi babona még mindig világát
éli ott kint a belényesi hegyek között, ahon-
nét érdekes tudósítást kaptunk.

A belényesi járás Nyimesd községben
történt az alábbi eset. Papp Tódornak
tizenöt évvel ezelőtt nagyszámu marháit,
cserepes háza, jól termő földje, erdője volt
két falu határában. Őt tartották a környék
leggazdagabb emberének. Egyszerre be-
ütött a marha vész, az állatállomány pár
hét alatt elpusztult. Lassankint pusztulni
kezdett a ház is. Az erdőt eladta, a szántó-
földeken is már évek óta más szánt. Papp
Tódor teljesen elpusztult. Testvérei, akik
ma is gazdag emberek magára hagyták a
szerencsétlen embert, aki annyira sülyedt
már, hogy kegyelemkenyérre adta magát.

A mai drága viszonyok között a ke-
gyelem kenyér sem hull oly sűrűn mint
valamikor. Az egykori dúsgazdag ember
lerongyolódva, éhezve beállott Stefan belé-
nyesi boltoshoz. Nem sok hasznát vették az
öregnek, de nem is sokat törődtek vele.
Enni alig kapott néha napján valamit.
Végre is péntek délután összerogyott, úgy
hogy kórházba kellett szállítani.

Rettenetes módon nézett ki a szerencsét-
len ember. Az éhség annyira kimerítette és
elgyengítette, hogy a kórház személyzete bor-
zadva nézett rá. A nyelve össze volt rágva,
csontjaira a bőr úgy rá volt száradva, mintha
meg lett volna aszalva. A kórházban nem
tudtak segíteni rajta, még aznap este meg-
halt. A halálesetről értesítették az elhunyt
leányát, Anucát, aki napszámból tengeti az
életét.

Tegnap délután egy ráncosképű, reszke-
tős kezű asszony zörgetett a belényesi kór-
ház kapuján. Anuca volt. Nagy sóhajtasok
között a gondnok elé vánszorgott. Ott csak
ugy hánytta magára a keresztet, aztán re-
megve kezdett panaszkodni:

— Segítsen domnu, mert a javasasszony
rosszat jósolt és be is következett. En va-
gyok a Papp Tódor lánya. Hogy meghalt az
apám, azóta nincs nyugtom. Hazajár az apám
lelke és hol a padlásról, hol az udvarról
kiabál hozzám, hogy: Anuca.

A gondnok megnyugtatta a leányt, hogy
nem jár az haza, majd vasárnap eltemetik,
aztán nem lesz semmi baj.

Anuca azonban nem elégedett meg ez-
zel, hanem elment a görögkeleti espereshez,
aki egy koronát adott a megrémült leány-
nak, hogy vegyen rajta gyertyát apja ko-
porsójára.

A megrémült Anucát egy vén oláhasz-
szony kísérte útjában és nagyon valószínű,

**Legszebb és legdivatosabb női kalapokat
a tavaszi idényre olcsón WEINBERGERNÉ női kalap dívattermében
lehet beszerezni.
Teleky-u. 5. sz. a Városház mellett.
Alakítások és javítások elfogadtatnak.**

6
 hogy egy kis szellemzüési díjat akar magának keresni és azért szügerálta a leányt.
 Nincs kizárva az sem, hogy maga ez a vén banya kiabálja Anuca nevét a padlásról és az udvarról.

Fekete fogat.

*

A váradí Riviera most egy arany tükör. Fölötte az áprilisi nap ég. A hegyek fehér flórája világít le éjjelenként a csodás esplanadera, amelyen minden forró délben megjelenik egy fekete fogat.

Fekete lakk csillog a fogat testén. Nyitott öle zöld bársony. Halkan megáll. S kiszáll belőle egy fejedelmi természetű nő. Szép. Színes briliánsok, párisi bársonyköpeny, fehér tűzék hirdetik rajta a gazdagságot. Pompázva végigsétál a Muzeumkert zöld sövénye mellett s a ragyogó fogat lassan lépked utána . . .

Igy megy ez napról-napra. És szegény kormos vasutasok, vasútra siető családapák csodálkozva megállnak egy perere. Megállnak és eközben azt gondolják, hogy

— Istenem, hát ilyen a tavasz? . . . Hát így kell kiélvezni a magyar tavasz napsugarát. Hiszen mi ilyenre soha nem gondolunk falun . . . De nagy uri dáma lehet . . .

És loholó, kicsi lelkükben hazavisznek a városból egy ragyogó emléket a szépséges tavaszról.

Mi nekünk az olyan természetes, hogy a tavaszi pompát mindig asszonyokon lássuk meg. A váradí hegyek virágbaburulását nem is tudjuk más mellékgondolat nélkül nézni innen a szürke aszfaltról, mint hogy most a sárga barackfák pihés fái alatt bizonyára egy kék bluzos házileány sétál. Nézi a millió virágot és szerelmes lesz. Szerelmes. Egy színészbe, ügyvédjelöltbe, vagy katonatisztbe. Nem lehet azt tudni. Valakibe, aki lent a hideg városban él és most talán éppen ő is felnezi a virágos hegyekre . . .

Mit is érne az egész tavasz, ha nem nyitnának a szívek is. A diákok rájönnek, illetőleg csak érzik, hogy Horatius ódái klasszikusan szépek, édesek, jók és örömfordítani őket. Hogy meg tudta érezni ez előtt háromezer évvel ez az illatos fejű római poéta a tavaszban azt, ami a legszébb! . . . Bujósdít játszat szerelmeseivel a ligetben s közben arany gyűrűről beszél . . .

De a színésznők is érzik feladatuk magasztos hivatását. Nem volna szabad már észrevenni őket, hogy a színház előtt sütkéreznek a napfényben, de ők azért mégis megteszik ezt és meg is fogják tenni, amíg nap süt és amíg publikum van.

— Mert — oh jaj, mindenkinek van egy szép álma, amit nem tud elérni az életben. Itt vannak a Bémer-téri kereskedősegédek. Tekintetük lopva és szomjasan keresi a finom színésznőket és szerelmesek lesznek a Tavasz királynőjébe (alias: Lila Rózsi segéd-színésznő).

Azért nem szabad félni a tavasztól. Nem rossz fiú ő, de igazán nem tehet róla, hogy olyan szép. A leányok is épp úgy boldogulnak érte, tavaszi hurcolkodás van a szívükben. Új ideálok költöznek be a régiek helyébe, az iskolákban a pad alatt fogják olvasni Farkas Imre szerelmes verseit.

A kávéházi kertek rézrudjai mellett pedig fel-felhangzik már a feleségek aggodalmaskodó intése:

— Vigyázz magadra fiam, nehogy meghülj. Hozassak egy plaidet?

(Pj.)

A kereskedő kálváriája.

Feljelentés egy bank ellen.

A nagyváradí kir. ügyészséghez bünvádi feljelentés érkezett az Ujvárosi Takarékpénztár r. t. ellen. A feljelentést dr Weimann Jenő ügyvéd adta be Wallerstein Fülöp Fiai cég megbízásából.

A feljelentés szerint a takarékpénztár olyan károsító ügyletet kötött Wallersteinnal, mely őt a tönk szélére sodorta. Ugy, hogy a bünvádi feljelentéssel egyidejűleg megkéri maga ellen a csődöt is.

Elmondja a feljelentés, hogy az üzlet immár 20 éve existál Nagyváradon s a legelőkelőbb szalónokat mind az ő áruí díszítik. Szőnyeg áruinak állandó vevői voltak Nagyvárad vezető emberei.

1912. év szeptemberében az üzlet zavarok közé jutott a pénzügyi krízis miatt. Ekkor ajánlották Wallersteinnak az Ujvárosi Takarékpénztárt, amellyel üzleti összeköttetésbe is lépett. Wallerstein 26,000 korona kölcsönt kért, amelyért szívesen fizetett volna 2000 korona jutalékot is. Amde a bank horribilis jutalékot kért: 6100 koronát. Végre sikerült megállapodniuk 5500 koronában, amit le is vonta.

E sulyos feltétel mellett a bank aláíratott egy elismervényt Wallersteinnal, hogy a pénzt felvette, holott nem vette fel. Egszerűen folyószámlára tették át a pénzt és azzal biztatták, hogy ha majd kell pénz, akkor adnak.

Ezzel még nem elégedtek meg. Fedezetet követeltek. Rávetették Wallersteint, hogy cedáljon a bankra egyes tartozásokat, ami meg is történt. S a bank olyanokat is beperelt tartozásaikért, akiket a tulajdonos nem engedményezett. Erre aztán ezek az állandó és előkelő vevők felháborodva jelentek meg az üzletben.

— Miért szolgáltatott ki bennünket a banknak? . . .

Wallerstein természetesen mit sem tudott erről és kijelentette, hogy ő nem cedált minden követelést a bankra és a bank jogtalanul járt el.

Persze vevőinek legjobb része elmaradt. Üzletét veszedelem fenyegette. S ekkor fölment pénzért a bankba.

Az igazgató kijelentette, hogy nem ad, mert a jövőben esedékes váltók fedezetére kell a folyószámlahitel.

Ily formán a kereskedő teljesen pénz nélkül maradt mindig. Friss árut nem tudott beszerezni, vevőit elijesztették. Hogy a bank némi forgalmat érjen el, az igazgató utasítására Hönig M. cég a Sas bérház egyik helyiségébe vitetett 30.000 kor. értékű árut és azt potom áron vesztegette.

Sőt négy hónapja a főüzletbe is beültette egyik kisasszonyát a pénztárba és ezzel szedeti be a bevételt, ebből semmit sem ad át a tulajdonosnak és nem számol el vele.

Wallerstein belátta most már, hogy csakis úgy menekülhet ebből az átkos nexusból, ha bünyügi utra tereli a dolgot. Ez meg is történt tegnap. Uzsora, sikkasztás, csalás és zsarolás címén jelentette föl a bankot. Hogy aztán a feljelentés tényei mennyiben felelnek meg a valóságnak, azt a bünvádi eljárás fogja kideríteni. Privát forrásból úgy értesültünk, hogy az ügy megírására lehvíták Budapestről Fényes László hírlapíró.

Valódi Amerikai és Chas-sala cipők, legjobb Bor-salino és Pichler kalapok

REICHARD áruháza

cégnői szereznétek be.

Az Alkotmányt

megveheti naponta, vagy előfizetheti, ugyazintea az

„Élet“, „Nagyasszonyunk“ „Zászlónk“ és „Kis Pajtás“.

Hegedüs Hírlapirodában

Rákóczi-ut 5. — Telefon 1301.

HUMOR.

*

SZAMTANI KERDÉS.

— Ha egy apa az ő jogász fiának az első rapon egy arany órát ad, a másodikon kettőt, a harmadikon hármát, mennyi lesz a fiunál két hét múlva?

— 105 zálogcédula.

*

JÓ BARÁTNŐK KÖZT.

— Az embernek lehetőleg el kell titkolnia a korát.

— Vannak azonban, a kiknek az arcukat is el kellene titkolniok. . .

*

VENDÉGLŐBEN.

— Mondja csak, pincér, hogy van az, hogy ilyen apró malacsültet adnak föl?

— Onnan van, kremásson, hogy egészen kicsi malacokat vettünk . . .

*

A JÓ TANÁCS.

V. Györgyről, a mostani angol királyról beszél az alábbi esetet.

Mikor még György király csak György herceg volt, gyakran megesett vele éppen úgy, mint atyjával, az akkor velszi herceggel, a későbbi Edvárd királlyal, hogy kifogyott a pénze.

Egy ilyen alkalommal, mikor már nagyon szorult volt a helyzete, siralmas levelet irt a jó nagymamának, Viktória királynénak, hogy segítsen rajta.

A válasz csakhamar meg is jött: egy szép, szeretetteljes levél alakjában, melyben a nagymama ad tanácsokat bőségesen, hogy hogyan kell takarékoskodni, sőt jövedelmet is kell csinálni — de pénzt, azt nem ad semmit.

Egy hét múlva a királyné levelet kapott a hercegtől — s majdnem elájult, mikor a levelet megkapta. Abban ugyanis a herceg hálálkodva megköszönte a jó tanácsot s jelezte, hogy meg is fogadta, mert a királyné levelét jó pénzért eladta egy autogram kereskedőnek s pénzügyi zavarán segített. Ötven font sterlinget kapott érte.

Ezóta valahányszor a reményteljes hercegi gyermek a nagymamától levelet kapott, mindig jelentkezett egy kamarás is, a ki a levelet elolvasás után teljes tisztelettel — visszavette.

*

A LIBA.

Emmuka elküldte a szakácsnét a piacra libát venni; a szakácsné visszajön és jelenti a kisasszonynak, hogy nincs liba a piacon. Emmuka nagyon megharagszik.

— Persze, nincs, ha magát küldöm. Tudom, hogy ha én kimegyek a piacra, lesz liba mindjárt!

Hová lett az elsikkasztott 2440 korona?

Hajza a büntárs után.

Mennél jobban halad előre az élesdi adóhivatalban történt sikkasztás ügyében megindított vizsgálat, annál bonyolultabb kezd lenni az egész dolog. Az eddigi vizsgálat igen jó nyomokon járt akkor, mikor megállapította, hogy az öngyilkosnak büntársa is van. Most azonban az a kérdés, hogy ki ez a büntárs. Ha a hatóságnak sikerül az illetőt kézre keríteni, úgy nagyon könnyen megtérülhet még az elsikkasztott pénz tekintélyesebb része is.

Tegnap az adóhivatalban szünetelt a vizsgálat, annál serényebben folyt azonban a községben. Megállapították, hogy Klinger Ferenc a 2440 koronát 2-án délután 2 és 3 óra között vette ki a pénztárból. Ugyanezen a napon Nagyváradról vendége érkezett az adótárnoknak Kóródi Béláné személyében. Kóródiné Élesden egyenesen Klingerhez ment a következőket mondta neki:

— Elesapott az uram, most már tarts el. Klinger, hogy mit felelt erre, nem lehet tudni. A nagyvárad rendőrség az élesdi esendőrség megkeresése alapján Kóródinét kihallgatta, kutatást végzett nála, de csak 15 koronát talált, tehát Kóródiné nem a keresett büntárs.

És éppen itt van a rejtély, mely fölötté izgató és mindenki kíváncsian várja, hogy a csendőrség ügyessége mily nivón fogja megfejteni ezt. Másodikán délutántól kezdve Klinger csaknem kizárólag Kóródiné társaságában volt. Az öngyilkosság csütörtökön, tehát 3-án reggel történt.

Azokon a helyeken, ahol a mulató pár megfordult, mindössze pár száz koronát költött és ennek dacára Klinger zsebében alig találtak többet 100 koronánál. Kétségtelen tehát, hogy a 2-án elsikkasztott 2440 korona nagyobbik részét Klinger valakinek odaadta. Hogy azonban ki volt ez az ismeretlen valaki, egyelőre még titok. Az is tény azonban az eddigi vizsgálatok alapján, hogy Klinger erős behatása alatt állott ennek az ismeretlen valakinek, aki végre is bünre és az öngyilkosságra juttatta a szerencsétlen embert.

A csendőrség bizik benne, hogy sikerülni fog rövid időn belül kézrekeríteni az adótárnok büntársát.

Az öngyilkossá lett adótárnokot különben tegnap délután temették el. A temetésen az élesdi hivatalok testületileg vettek részt és fejezték ki részvétüket a sok hányatáson keresztül ment özvegynek. Klingerné meg fogja kapni férje után járó nyugdíját.

Rendkívüli megyegyűlés. A honvédelmi miniszter tegnap értesítette Biharvármegye törvényhatóságát, hogy a Ludovika akadémiában egy gróf Butler és egy Andaházy Szilágyi-féle alapítványi hely megüresedett. Erre a két helyre a vármegyének van jogában ajánlatot tenni. Tekintettel arra, hogy az ajánlatot még június előtt meg kell tenni, a vármegye rendkívüli közgyűlést fog tartani májusban, amikor a jelöléseket meg fogják tenni.

..HIREK..

Tájékoztató.

Április 6. d. e. 11 órakor. A Szigligeti-Társaság felolvasó ülése a városháza dísztermében.

Április 6. d. u. 5 órakor. A Katholikus Népszövetség ünnepélye a főgimnázium dísztermében.

A kiadóhivatal — a közönséghez.

Nagyvárad keresztény közönsége az elmúlt hónapok alatt példát adott az egész katolikus sajtóakció elé. Megmutatta, hogyan kell megoldani a circulus vitiosus, melyben az egész magyar katolikus sajtóakció megreked: jobb lap legyen-e előbb, vagy több előfizető? Nagyváradon bebizonyosodott, hogy ha jobb a katolikus ujság, akkor lesz annak több előfizetője is.

Örömmel konstatálja a kiadóhivatal, hogy mióta a Tiszántúl nagyobb terjedelemben, élénkebb és változatosabb tartalommal jelenik meg, azóta az előfizetők száma rohamosan felszokott. Két ízben kellett folyton újabb és újabb lapkihordókat felfogadni, hogy a felszaporodott előfizetői létszámot ki lehessen idején szolgálni s mindez elégtelennek bizonyult.

A kiadóhivatal tehát áldozatoktól vissza nem riadva, immár harmadszor, több új lapkihordót szerződtetett, ezek részére a várost ujonnan beosztotta s április 1-től kezdődőleg már az új beosztás szerint történik a lap kézbesítése.

Mínt hogy az ujonnan szegődött kihordók még most tanulnak bele a mesterségükbe, megtörténhetik, hogy egyik-másik helyen a lap kézbesítése körül kezdetben némi zavar lesz. Aki tehát valamelyik számot meg nem kapná, vagy akinek a kézbesítés ellen bármiféle kifogása lenne, szíveskedjék akár telefonon, akár egy levelezőlapon közvetlenül a kiadóhivatalhoz fordulni, mely minden panaszt azonnal elintézi.

Egyben kérjük olvasóinkat, ajánlják, terjesszék lapunkat tovább is ismerőseik körében; a katolikus sajtó terjesztése leghatásosabb elősegítése a keresztény Magyarország visszaállításának.

Célunk nemcsak fenntartani a Tiszántúl mostani színvonalát, hanem a lapot még tovább is fejleszteni, erősíteni. Ehhez a folyton fokozódó, folyton erősödő akcióhoz kérjük a közönség fokozott támogatását.

*** Személyi hir.** Kollányi Ferenc praelátus-kanonok tegnap hosszabb utra indult Olaszországba. A praelátus május elején fog visszatérni utjáról.

*** Oltáregyleti szentségimádás.** A nagyvárad Oltáregylet a szentségimádást ma a Szent László-templomban fogja megtartani a következő sorrend szerint: Reggel 7 órakor szentségkítétel, kismise, közös áldozással, 9 órakor szentbeszéd, nagymise, délután 3 órakor veacsérnye, délután 6 órakor szentbeszéd (tartja Szilágyi Dózsa), litánia és szentségbetétel.

*** Nem kellene a szabályrendelet-tervezetek.** Nagyvárad város jogügyi szakbizottsága tegnap délután rövid ülést tartott Thury László elnöke alatt, ame-

lyen még dr. Medvigy Gábor és dr. Sebő Mihály voltak jelen. Elsősorban Juricskay Barna tb. tanácsnok javaslatát tárgyalták. Juricskay Barna ugyanis szabályrendeletet készített az ingatlanok hatósági értékbécsléséről és bizonylatok kibocsátásáról. Juricskay évi 45.000 korona bevételt számított e címen a város pénztárába. A jogügyi bizottság véleménye szerint ilyen szabályzat nem szükséges, annak gyakorlati haszna és értelme nincs, miért is azt nem is tárgyalták érdemben, hanem javasolják, hogy vegyék le a napirendről. — Éppen ilyen szerencsével járt egy másik szabályrendelet-tervezet, amelyet Gerő Ármin készített s a „lapos szekerek-ről” szól. A szabályzat szerint csak engedély mellett szabad ilyen járművel a fuvarozás, míg az ipartörvény azt nem köti engedélyhez. Helypénzt szedhet a város, de arra nem kell szabályrendelet. Ezen szabályrendelet sem tartja szükségesnek a jogügyi bizottság.

*** A Katholikus Népszövetség ünnepélye.** Ma délután nagyszabású ünnepélyt rendez a Katholikus Népszövetség nagyvárad szervezete. Az ünnepi beszédet Szalánczy Andor, a Népszövetség egyik legkitünőbb szónoka mondja, Katona Imre pedig, a népszövetségi biztosító osztály vezértitkára a biztosítási ügyről tart beszédet. Az ünnepélyt a prem. rendű főgimnázium dísztermében d. u. 5 órakor tartják meg a következő műsorral:

1. Magyar egyveleg, éneklí a *Katholikus Legényegylet* dalárdája.
2. A szeretet. Irta: Szekrényi Lajos. Szavalja: Erdőháti Béla.
3. A népszövetség és a biztosítás, előadja Katona Imre.
4. A szökevény. Irta: Tömérdek. Szavalja: Kosztolányi Krisztina.
5. Eladó-e a magyar becsület? Ünnepi beszéd, tartja Szalánczy Andor.

Belépti díj nincs, de szíves adományokat a Népszövetség céljaira köszönettel fogadunk.

Belépéskor a tagsági igazolvány vagy a meghívó felmutatandó.

Az ünnepély után a Rimanóczy-szálloda külön termében társas vacsora lesz.

*** Sebestyén Károly Nagyváradon.** Idei évadját mai felolvasó-ülésével zárja le Nagyvárad irodalmi egyesülete, a Szigligeti Társaság. Még pedig olyan műsorral, amely kiváló szereplővel, előkelő színvonalu műsorával bizonyára a legélénkebb vonzóerőt fogja gyakorolni Nagyvárad irodalomszerető közönségére. *Ritoók* Emma, a finom tollu írónő novellával szerepel; s első ízben halljuk a társaságban K. Mihály Elvirát, ezt a bájos uriasszonyt, aki rokonszenves, mély érzésű liráját szólaltatja meg a felolvasó asztalnál, ahol bizonyára nagy sikerű bemutatója lesz. Kiváló vendége is lesz a társaságnak: Sebestyén Károly, a nagytekintélyű esztétikus és műbíráló, aki bennünket közelről érdeklő tárgyról: Szigligeti Ede tragikai művészetéről tart előadást. A felolvasó-ülés délelőtt 11 órakor lesz a városháza dísztermében a következő műsorral:

1. Szigligeti tragikai művészete. Irta és felolvassa: Sebestyén Károly, a Társaság vendége.
2. Apa és fiu. Novella. Irta: Ritoók Emma, a Társaság rendes tagja.
3. Költemények. Irta és felolvassa: K. Mihály Elvira, a Társaság rendes tagja.

Sebestyén Károly tanár az éjjel érkezett Nagyváradra és ma délután négy órakor utazik vissza a fővárosba.

* **Eljegyzés.** Dr. Pelle János, a nagyváradai ügyvédi kar egyik fiatal ambiciózus tagja, akit szépirodalmi tevékenységéről is általánosan ismernek, most tartotta eljegyzését özv. Zwickl Károlyné urasszony leányával, Ilonkával, a győri leányvilág kedves és szép tagjával.

* **Az ügyvédi iroda betörője.** Dr. Krüger Aladár ügyvédi irodájában betörő járt. Az elvetemült betörő az utcai pinceablakon mászott be a pincébe, innen az udvarra ment s a nyári terraszról egy asztalt állított az iroda ablaka alá. Erre felállt, csirizes papírral zajtalanul benyomta az ablakot és bemászott. Kihuzgálta az összes fiókokat, összehányta a butorokat, de nem vitt el semmit. Bizonyára pénzt keresett, ezt pedig nem talált. Dr. Krüger nem volt odahaza, felesége hallotta is a zajt, de azt hitte, hogy a padláson járnak. Megtették a feljelentést ismeretlen tettes ellen s erősen gyanúsítanak egy alakot, aki ismerős a házi viszonyokkal. Különböző felhívjuk a rendőrség figyelmét erre a vidékre: a Szalárdi-utca. Itt már rövid idő alatt ez a tizedik betörés és egyet sem sikerült a rendőrségnek eredményesen lezárnia.

* **Kézügyesítő tanfolyamok az Ardos-féle munkaiskolában.** Mint értesülünk, a munkaiskola vezetőségének sikerült egy fővárosi szaktanítónőt megnyerni, hogy a munkaiskolával kapcsolatosan a *piperekosárka-munkálatok* elsajátítására egy külön tanfolyamot tartson az úri hölgyközönség részére. A tanfolyam irányát jelző munkadarabok a munkaiskolában — Teleky-utca 13. sz. alatt — vasárnap d. e. 10 órától és hétköznapokon d. u. 5 órától kezdve megtekinthetők ugyanakkor bővebb tájékoztatást is készséggel nyújt az iskola vezetője. Egy másik tanfolyam keretében — amely a polgári leányiskola tanulói részére rendezték, a legszebb kézügyesítő divatos kézimunkálatok fognak gyakorlatilag taníttatni, így a fémlemezdomborítás, bársonyfényvasalás, festés, égetés, tarsó, fafaragások és fa-beégetések. Bizonyára örömmel kapnak az alkalmon a szülők, hogy csekély anyagi áldozat árán gyermekeik a szép és hasznos kézimunkálatokat megtanulhassák.

* **T. olvasóinknak.** A ki vérszegénységből eredő bajokban, sápkor, gyengeség, étvágytalanság, gyomor-bajban szenved, a ki sovány, testileg fejletlen, a ki gyermekeinek izmosodását kívánja, a ki súlyos betegségben átesett, annak a KRIEGNER-féle TOKAJI CHINA VASBOR kell, mely az összes vaskészítmények között az első helyen áll és az orvosok is rendelik évtizedek óta. Üvegje 3 kor. 20 fill. a gyógyszerárakban. Pósta szétküldés naponta utánvétellel, vagy a pénz előzetes beküldése után KRIEGNER GYOGYSZERTÁR Budapest, Kálvin-tér.

* **Leégett olajütő malom.** Élesdi tudósítónk jelenti, hogy tegnap éjjel 1 órakor a község határában kigyuladt Czipó Tivadar olajütő malma. A tüzet későn vették észre, úgy, hogy mire a tűzoltók és a lakosság a helyszínére érkezett, a malom már menthetetlen volt. A tűz a malom épületét teljesen elhamvasztotta. A kár 25000 koronára tehető.

* **A legnagyobb gondot** minden anyának gyermeke helyes táplálása okozza. Emésztési zavarok — sajnos — nagyon gyakran fordulnak elő és épp e betegségtől kell a gyermeket helyes táplálás által megvédeni. De csakis egy teljesen megbízható, ezer és ezer családban a legjobb sikerrel alkalmazott táplálék, mint amilyen a Nestlé-féle gyermekliszt, tegyen kísérletet. Próbadoz és tanulságos könyvecske a gyermek ápolásról díjtalanul kapható a Henri Nestlé cégnél, Wien, I., Biberstrasse 127.

* **A kocsitartó közönség szives figyelmét** felhívjuk ÜVEGES JÁNOS kerékgyártó munkáira Báthory-u. 9. sz. **Jutányos árak.** Meghívásra azonnal megjelenek.

* **Társas utazás Svédországba, Norvégia.** Utirány: Budapest, Berlin, Stockholm, Trondhjem, Bergen, Kristiánia, Kopenhagen, Hamburg, Berlin, Budapest. Mindenütt 2—3—4 napot töltünk s apróbb kirándulásokat teszünk a környék nevezetesebb helyeire, Trondhjemtől Bergenig a Fjordok közt hajón. Bergentől Kristiániáig Norvégia legszebb hegyi vasútvonalán utazunk. Indulás Budapestről július 4-én. Az ut 26 napig tart s minden kiadást beszámítva teljes ellátással 580 koronába kerül. Jelentkezni lehet május 20-ig László Bélánál a Kassai Hírlap szerkesztőjénél és Makfalvi Ferenc felsőkereskedelmi iskolai tanárnál (Kassa, Mikes-utca 10.) akik szívesen küldenek részletes programot.

* **Téli ruhákat** u. m. bundák, szőrme és plüs kabátokat, szőnyegeteket stb. nyári gondozásra elvállalunk felelősség mellett javítással együtt *Hatvany* és *Szentmiklósy* szűcsök, Nagy Sándor-u. 1.

* **A honvéd-zenekar** a Royal-kávéháznak sikerült elhódítania. A zenekar legjobb erői a kávéházban fognak hangversenyezni két hétig. A zenekar maga *Fricsay Richard*, a kitűnő karmester fogja vezetni. Ez a tény kétségkívül az érdeklődés központjába helyezi a Royal-kávéházat, mert hiszen a honvéd-zenekar minden szereplése igazán művészi szenzációszámba megy.

Április hó 1-től

Kertész S. Sándor női divatáruháza

Kossuth-utca elején

Telefon 1030.

mélyen leszállított árban elárusít!

Erre a rossz pénzügyi viszonyok kényszerítik.

Mindenkinek érdeke, hogy ez alkalmat fölhasználja míg a választék nagy

Már raktárra érkeztek az összes tavaszi és nyári ujdonságok.

Óriási nagy választék van kosztüm ruha-kelmékben, bluz és ruha-selymekben, elsőrendű vászon és asztal-neműekben.

A cég áruraktárában mindig elsőrendű és megbízható árucikkek vannak fölhalmozva.

* **Szimfonikus női zenekar** szerez rendkívül kellemes szórakozást annak a nagyszámú publikumnak, amely esténként a *Korona-kávéház* keresi fel. A zenekar kitűnő erői: Császari Paula hegedű- és Szegedi Mariska zongoraművésznők. Műsoruk elsőrangú számokból áll, naponta változik s mindig családias, szolid és gazdag. — A közönség tüntető szeretettel és nagy örömmel siet a *Korona-kávéházba*, ahol elsőrendű kiszolgálás mellett még ilyen kellemes, olcsó és Nagy-Váradon máshol fel nem található szórakozás vár rá. A kávéház jó hírre a figyelmes kiszolgálás s a jelenlegi kitűnően szervezett női zenekar egyaránt biztosítják a *Korona-kávéház* számára azt, a nagy népszerűséget, amellyel most bír. A zenekar meglepő precizitással adja elő a legújabb operettek népszerű számait, pompás kuplékat és a legszebb népdalokat.

* **Városunkban egy** mindenképpen általánosan fontos közérdekű intézmény, a *lakáskiadó vállalat* máig is hiányzik. Ezen intézmény — mely hivatalosan úgy a háztulajdonos, mint a bérlő urak, tehát a város minden lakosának szolgálatát tenni és így az joggal fölülte szükséges, közérdeket szolgáló intézménynek nevezhető, — még e hó folyamán megkezdte működését. *Szacsavay-u. 12. sz. a.* A vállalat, amely a T. Háztulajdonos urak támogatásával indul, első sorban is azok mindennemű érdekeit szolgálja, felvilágosításokat ad, okmányokat beszerz, közigazgatási ügyekben mindenhol eljár stb. stb. külön díjazás nélkül. — A vállalat az öt pártoló t. háztulajdonos és bérlő urak házaiban levő kiadó lakásokat pontosan nyilvántartja, azok béreadását *személyes közreműködése által is* előmozdítja, azokról mindenkinek pontos felvilágosítást ad, a szükséghez képest azonban hetenként legalább egyszer *egy kizárólag kiadó lakásokról szerkesztett lapot, utmutatót ad ki, amely minden újságárusnál kapható lesz. Nem szándékunk ecsetelni az előnyöket, melyeket e vállalat a város lakosságának biztosít; azt mindenki első pillanatban is átláthatja. A vállalat pártolóit a kiadó lakásokhoz mért évi díjat fizetnek, a mely 2 koronánál kevesebb és 20 koronánál több nem lehet.*

* **Csodaszép csemegezőllő!** Legnemesebb hazai és tiroli fajalmák! — Naponta friss *Carfiol*. Idei máltai burgonya. *Fajnarancsok!* Kitűnő fehér és piros hegyiborok, a legolcsóbb árban. **MERTZ NÁNDOR** csemegeüzletében, Körös-utca. Telefon 448 sz.

* **Hölgyek** szives figyelmébe ajánlom női-kalap különlegességi üzletemet. Bécsben és Budapesten a legelső szalonokban működtem. Mély tisztelettel *Braun Margit* Rimánóczy-u. 1.

x **Két jogász sétál a városban,** szemben találják magokat egy régi ismerősükkel Pista barátjukkal, a mint ránéznek feltűnik előttük, a barátjuknak elegáns felöltője van, a melyet hallatlan olcsó árban szerzhet be mindenki *Nagy Sándor* férfi divatruha kereskedésében a *Zöldfa-utcán*, passagé-kapu mellett.

x **A városban** számtalan esetben lehet csoportosulásokot látni, amint a hölgyek tanácskoznak egymás között azon a hallatlan olcsó árban forgalomba hozott **harisnya és keztü cikkek**en, amit **Ungerleider Salamon** harisnya és keztü áruháza árusít Nagy-Váradon, Szent János-utca 4. sz. alatt.

x **Női** finom párti fél cipők 4 koronától kezdve, női chewrau, vagy bokszt félcipő 6 korona, férfi chewrau, vagy bokszt cipő 8 korona. Kalapok, sapkák, fehérneműek, úri divatcikkek legolcsóbb bevásárlási forrása *Feketénél, Bémer-téren*. Üzletemet május 1-én Szent János-utca 3. szám alá helyezem át.

x **Kossuth-utca 2. sz. házban egy emeleti kétszobás lakás** melegekkel és kényelmekkel f. évi május 1 re kiadó. Ertekezhetni a Polgári Takarékpénztárnál.

x **A zenekedvelő közönség** szives figyelmét felhívjuk, Hamza Jenő primás újonnan szervezett 12 tagú bandájára, mely esténként a Fekete Sas kávéházban a szebbnél-szebb nótákkal szórakoztatja a közönséget. **Prágai különlegességek**ből összeállított nagy színházi vacsora K 1-20, kicsi 80 fillér.

x **Felhívom** a nagyérdemű hölgyközönség figyelmét az újonnan érkezett tavaszi divatfrizurákhoz szükséges hajpótlékokra. Végzetek alkalmi fésülést, ondulatiót, hajmosást, lemoshatatlan hajfestést stb. Készítik mindennemű hajmunkát, transzformatiót, illetve parókát is — természetű művészies kivitelben — polgári árak mellett. Kiváló tisztelettel **Schmidt** hölgyfodrász. Telefon 11—98. *Rákóczi-ut* 5. szám.

x **Ridzyk József** épület- és műlakatos Nagy-Várad Rákóczi-ut 20. (Lévai M.-féle házban.) Műalkotások gyorsan és pontosan készülnek. Elvállal minden e szakmába vágó épületmunkát a legegyszerűbből a legdiszesebb kivitelig, terv és rajz szerint. Szegesselt vasoszlopok, üvegházak, vastetők, vasablakok, cementes vasajtók, sirkerítések, üzleti vasredőnyök, lakásredőnyök, cégtáblák, takaréktűzhelyek. Lev.-lap ára azonnal megjelenek.

x **BENEDEK SZAPPAN** óriási darab mosó jó száraz mosó szappan darabja 30 fillér, **BENEDEK TESTVÉREK** fűszer- és csemege üzletruházában Zöldfa-u. Telefon 901.

x **Az „Erdélyi Kereskedelmi és Autómobilforgalmi r.-t.”** Szilágyi Dezső-u. 6. sz. a. üzletében a most érkezett 20 l. e. nyitott Benzó autómobil megtekinthető. — A kocsi rendkívüli izléses és elegáns kivitele méltán feltűnésre tarthat számot. — A cégnek a napokban jelent meg bótartalmu kézikönyve autómobil-felszerelési-cikkekről, mely érdekességek rendelkezésére áll.

x **Elsőrendű** uri-, női- és papi szabóság a Rákóczi-uton, bel- és külföldi szövetségülönlegességek a ruhákból rendkívül kedvezményes árban készítünk bármilyen ruhadarabokat mindég a legutolsó divat szerint. Elvállalunk costumök készítését már harminc évnyitól kezdve Szives megkereséseket kérnek Biró László és Társa uri-, női- és papi-szabók Rákóczi-ut 22. Telefon 832.

x **FELHIVJUK** a nagyérdemű hölgyközönség szives figyelmét a **most megnyitott RACZ és VASS** női divatszalonban készülő eredeti **angol kosztüm és felöltőkre.** Mérsékelt árak. **Nagy Sándor-u. 17.**

x **Felhívjuk** a t. Hölgyközönséget Hevesi Párisi divatruházának (Zöldfa-utca) újdonságainak megtekintésére.

x **Csödtömeg eladás.** KLEIN SÁNDOR és VILMOS csödtömegéhez tartozó fiók-üzletekből az áruk a m.: harisnyák, zsebkendők, parfümök, ernyők és fűzők stb. el lettek szállítva s azok rövid ideig Rákóczi-ut 18. alatt lesznek kiárusítva.

x **Még is mozog a föld!** Mert minden nap érkezik női kalap divatújdonság **Kohn Eszter** műteremében Helén női kalap divatterme, párisi és bécsi mintákkal gazdagított üzletébe. Átalakítások jutányos árban. Gyász kalapok állandóan raktáron. A **Szigligeti-színház** szállítója. Nagyvárad, Nagy Sándor-utca 1. sz.

x **Párisi újdonságok** érkeznek minden nap **Ujhelyi Róza** női kalap üzletébe Rákóczi-ut 1. Városi bazár.

x **Plebániára ajánlkozik intelligens** váreány, ki nem fizetésre, de jó bánásmódra reflektál. **Mayer Böske, Csapó-utca 11. sz. Debrecen.**

x **Hipp, Hopp, Hurrá,** megvertem a palikát, mert elfelejtette, hogy a **P. RIZSI BAZÁR** a Sas alatt van, a Csipke áruház mellett.

x **Csataldzsánál** a bolgárok és törökök harcolnak egymással, Váradon pedig a hölgyek kelnek harera a nélkülözhetetlen **Mlle Juliette-féle** angol-, francia- és hallgatás nélküli fűzőkért, a melyet jutányos árban készít a Színház-u. 4. sz. alatti fűző-üzlet. Allandó nagy raktár fűzővédőkben.

Ne hagyja magát félrevezetni!
Csillárgyár

Nagyváradon csak egy van. Gyártelep: **Szent János u. 20.** Iroda s raktár: **Bémer tér 3.** A n. é. közönség szives tudomására adom hogy villamos felszerelési vállalatomhoz a **gyártást** is felvettem. **10 éve fennálló** vállalatom a legnagyobb garancia, hogy a leg-
jobb beszerzési forrás cégem. Tömeges párt-
fogást kérve kiváló tisztelettel **STERN**

„PATHÉ” gramofonok

(tűcserélés nélkül) és legújabb

„PATHÉ” LEMEZEK

egyedüli raktára

Kalenda János

cégnél, Nagyváradon. Telefon 245.

A „Pathé” beszélőgépekre felhívjuk a t. közönség figyelmét, melyeknél a folytonos és kellemetlen tűcserélés mellőzve van, amennyiben egy állandó zafir kövel játszanak; a hang visszaadás természetes, a felvételek művészi és így felülmulnak minden oly beszélőgépet, a melyek csak tűcseréléssel használhatók. A leghíresebb művészek által énekelt felvételek kaphatók PATHÉ lemezekben áremelés nélkül, u. m. Caruso, Alberti Werner, Slezák, Vogelstrom, továbbá Blaha Lujza és Király Ernőtől, stb. Egyedüli raktár és óriási választék **KALENDA JÁNOSNÁL** Nagyváradon, a Szt. László-téren.

SZÍNHÁZ

Heti műsor:

Vasárnap d. u.: Kisszőkevény.
este: Cigányprimás.

Hétfő: A faun.

Kedd: Limonádé ezredes.

Szerda: Cigányprimás.

Csütörtök: Lakájok.

Péntek: Lakájok.

Szombat: Lakájok.

Vasárnap d. u.: Kis gróf.

este: Arany eső. Operette bemutató.

Vasárnapi előadások. Vasárnap délután A kis szőkevény című operette kerül színre, amelyben Hippert mulatságos szerepét Kabos Gyula fogja játszani. — Este kisbérletben ez alkalommal először a Cigányprimást játssza a társulat operette ensembléje.

A lakájok. Csütörtökön érdekes vigjáték bemutató lesz a Szigligeti-színházban. **Hajó Sándornak** a budapesti Vigszínházban óriási sikert aratott vigjátéka kerül bemutatásra, amelynek rendkívül kedves szízséje és nem mindennapi irodalmi értéke a fővárosi kritikában az elismerés legmelegebb visszhangjára talált. A lakájok a Szigligeti-színházban elsőrangú szereposztásban kerül színre.

EGYESÜLETEK

A Gyermekebarát című egyesület tegnap hangversenyt rendezett. Eppenséggel nem vagyunk kíváncsiak a Gyermekebarát szereplésére. Mivel azonban ezen a hangversenyen volt a honvédeknek első debüje, újságírói kötelességünk lenne most erről a zenekulturai eseményről verismussal, komoly és tartalmas referáda keretében beszámolni. De mert a hangversenyre sem meghívót, sem jegyet nem kaptunk, ez alól a kötelesség alól felmentve érezzük magunkat. Napirendre téve e bájos kis eset fölött, sietünk kijelenteni, hogy a honvéd zenekarról legközelebb elmondjuk véleményünket. Akkor, amikor a Bihar megyei Négyelet művészi és magas nivóju hangversenyén fognak szerepelni f. hó 9-én.

SPORT

A mai footballmérkőzések. Tartalmas és érdekes program kínálkozik ma délutánra a football-sport kedvelői számára, mely a NSE és Törekvés csapata közt fog lefolyni. Ez a bajnoki mérkőzés délután háromnegyed 3 órakor kezdődik s előtte a NAC I. b — Egyetértés barátságos mérkőzése lesz egynegyed 2 órai kezdettel. A bajnoki mérkőzés után a ma délben vendégként ide érkező Szolnoki Máv. SE csapata fog a NAC I. csapatával mérkőzni. A szolnoki csapat új játékosokkal megerősödvé érkezik s annnyival nehezebbé teszi a NAC helyzetét, mert ez a játékban még mindig akadályozva levő Hirsch és Strasser nélkül kénytelen a küzdelembe menni. Igen elszánt, erős mérkőzés lesz, mert a NAC dacára a két kiváló tagja távollétének a győzelmet biztosítani akarja magának. Ugy ezt, mint a bajnoki mérkőzést Nagy Lajos kolozsvári szövetségi bíró vezeti, kinek ez lesz ezidén az első nagyváradai szereplése.

Athletikai verseny. A Nagyvárad Athlétikai Club május 1-én rendez a MASz versenyszabályai szerint házi athlétikai versenyét a következő érdekes számokkal: 1. 100 yardos síkfutás. 2. 220 yardos síkfutás. 3. 1/4 angol mrtf. síkfutás. 4. 1/2 angol mrtf. síkfutás. 5. 1 angol mrtf. síkfutás. 6. 3 angol mrtf. gyaloglás. 7. 120 yardos gátfutás. 8. Távolugrás. 9. Magasugrás. 10. Rudugrás. 11. Gerelyvetés. 12. Diszkoszdobás. 13. Súlydobás.

MULATSÁG

Háziestély a Kath. Legényegyletben. Ma, április 6-án este 8 órakor háziestélyt rendez saját helyiségében a Kath. Legényegylet ifjusága. Ezen estélyre tisztelettel meghívja az egylet pártoló vendégeit.

IRODALOM

Az Élet e szépirodalmi képes heti folyóirat április 6. számában új regényt kezd **Török Gyulától** a Zöldköves gyűrű címmel, elbeszéléseket irtak **Pásztor József** és **Harsányi Lajos**, verseket **Lampérth Géza**, **Elek Alfréd** és **Móricz Károly**. Megemlítjük még az Élet e heti számának tartalmából **Kéki Lajos** tanulmányát **Gárdonyi Géza** történeti regényköltészetéről, **Sztrakonický Károly** cikket a butor jelenéről és jövőjéről, **Kosztolányi Dezső** vasárnapi levelét a Hamidie-ről, továbbá egy katonai szakeikket a várharokról. **Halasi Andor** és **Balassa Imre** színházi kritikáin kívül a rendes aktuális rovatok és illusztrációk egészítik ki az érdekes számot.

A „Vasárnapi Ujság” április 6-iki száma a lókedvelőket különösen érdeklő képeket közöl a tattersalli luxusslovásárról. Nagy és rendkívül érdekes képsorozatot találunk benne a csataldzsai harétről és a bolgárok által elfoglalt Drinápolyról, a Hamidie hajóról, továbbá Beszédes János konstantinápolyi rajzait, a fővárosi tisztviselők étkezését, a

Tabán rendezésének modelljét. Szépirodalmi olvasmányok: *Kvassay Ede* regénye. *Bárony István* természeti rajza, *Schöpfung Aladar* színházi cikke, versek. Egyéb közlemények: *Hampel József*, *Lengyel Béla*, *Fónagy József*, *dr Nagy Dezső*, *Imling Konrád* arcképe, *Gineverné Györy Ilona* cikke s a rendezési rovatok: Irodalom és művészet, sakkjáték stb.

NYILTÉR

FOGAK.

Ép gyökerek bennmaradásával művészikiviteiben szájpadiás nélkui is készit kitanó hirt
nevé

Fogtechnica

Özv. Dr. Deákné

Nagyvárad, Kossuth-u. 2.

Fozete Sassal aszemben

TÁVIRATOK

Elhunyt nagyváradai festő.

Bécs, ápr. 5.

Ma este meghalt *Iványi József*, nagyváradai származású festőművész 64 éves korában. *Iványi* híres volt zsánerképeiről, a melyeken főleg cigányokat mutatott be rendkívüli éleslátással.

Tarabosi csata.

Belgrád, ápril 5.

(Saját tud.) *Tarabos* mellett harc volt. A szerbek összecsaptak a maliszóvokkal és törökökkel. Sok sebesült és 14000 halott (szerb nagytás) maradt a csatatéren. A szerbek diadalmasan előre nyomultak.

Montenegró kárpótlása.

Kattaró, ápril 5.

Az orosz külügyminiszter beszédéből következik, hogy Montenegró Szkutari helyett bizonyos engedményeket kap. Kétféle engedményről van szó: területi és pénzügyi kárpótlásról. Montenegró maga leginkább *San Giovanni di Meduát* akarja, de még nem bizonyos, hogy a monarchia beleegyezik-e ebbe. Értesülésünk szerint szó van pénzügyi kárpótlásról is, még pedig olyan formában, hogy Montenegró kölcsönt fog kapni, a melyet vagy Ausztria-Magyarország, vagy albánia és mögötte álló hatalmak garantálnak. Már beszélnek az összegről is. Az egyik verzió szerint husz millió, a másik szerint ötvenöt millió frankot kap

Montenegró. Valószínűleg e két határ között lesz az az összeg, a melyet a fekete hegyek ravasz királyának sikerül kicsikarnia egész Európa nyugalmanak hetekig tartó fenyegetése árán.

Fegyverben marad a török sereg.

Konstantinpoly, ápr. 5.

Mahmud Sefket pasa nagyvezir magához kérte az ifjutörök komité vezéreit és a leg-határozottabban kijelentette előttük, hogy az egész török sereg fegyverben fog maradni a békeszerződés aláírásáig.

Megszökött katonarab.

Arad, április 5.

Vojtenes István póttartalékos ma este megszökött a várból. *Vojtenes* rab volt. Egy évre ítelték lopás miatt. Szeretője esábitotta szökésre. Keresik.

Szerbia ígérete.

London, ápr. 5.

Szerbia hivatalos formában ígéretet tett, hogy Montenegrónak nem ad többet segítséget.

Kipárnázták az udvart.

Páris, április 5.

Lombe nevű anarkista felmászott a negyedik emeletre. A lakók észrevették és kipárnázták az udvart, hogy ha leugrik, ne haljon meg. Azonban *Lombe* oly szerencsétlenül ugrott, hogy nyomban meghalt. Utolsó szavaiban anyjától búcsuzott.

Gyilkosság Berlinben.

Berlin, ápr. 5.

Borzalmas gyilkosság történt a német birodalom fővárosában. *Schönfeld Hermin* nevű úri leányt kedvese éjjel álmában megfojtotta. S hogy elterelje a figyelmet, a leányt felakasztotta az ablak rácsára. A gyilkos elmenekült.

KÖZGAZDASÁG

Gabona üzlet.

Áprilisi buza (1913)	— —	11.11
Májusi buza	— —	11.32
Októberi buza	— —	11.88
Áprilisi rozs (1913)	— —	9.56
Októberi rozs	— —	9.58
Májusi tengeri (1913)	— —	7.71
Juliusi tengeri	— —	7.92
Áprilisi zab (1913)	— —	9.63
Októberi zab	— —	8.65

Budapesti értéktözsde.

Magyar hitelrészvény	—	807.—
Osztrák hitelrészvény	—	635.—
4%-os koronajáradék	—	82.50
Osztr. magy. államv.	—	705.—
Jelzálogbank	—	425.—
Leszámitoló és pénzváltó	—	507.—
Hazai bank	—	281.—
Magyar bank	—	550.—

Keresk. bank	— — —	3600.—
Rimamurányi	— — —	714.—
Salgótarjáni kőszén	— — —	740.—
M. Alt. Kőszénbánya	— — —	1058.—
Közuti vasut	— — —	651.—
Városi villamos	— — —	363.50
Adria	— — —	536.—
Atlantika	— — —	344.—

SZERKESZTŐI PÓSTÁJA

P. F. Kardó. Azon nem kell busulni, ha a gör. katolikusokat nem engedik be a gör. templomba; — ugy sincs ottan semmi helyük, semmi keresni valójuk. Ahhoz is joga van a gör. kat. lelkésznek, hogy keresztkomák gyanánt ne fogadjon el gör. katolikusokat. Minek is vállalkoznak ilyesmire? Ilyen dolgokból kár lenne káoszt csinálni és albániai vallásüldözést emlegetni.

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

OCCASSIO ELADÁS a tavaszi idényre

Tátray Gusztáv
kézimunka üzletében

Rákóczi-ut 4.

Telefon 783. :: Telefon 783.

Alapított 1861.

Legjobb minőségű

BEL- ÉS KÜLFÖLDI

BÚTOROK

JUTÁNYOS ÁRBAN kaphatók

Állandó zongora raktár

Wallerstein Ferenc utódai

Daniberg és Waldner

bútoráruháza

Zöldfa-u.

Telefon 458.

Artezikutfuró vállalat

Wessely és Biró

Nagyszalonta.

A jó bornak

nem kell czéger

mondják még ma is a régi öregek! Hogy mennyire igazok van, eléggé bizonyítja

Kecskeméti István

is, a reklámra nem szorult ujonnan berendezett étterme

Nagyvárad, Teleky-u. 4. szám.

Nyitva éjjel-nappal. Kitűnő saját termésti borai, **előzékeny kiszolgálás**, szolid polgári árak. **Bonensek naponta felvételnek.**

Építész és házi urak szives figyelmébe.

DENGELEGI és BOTHÁZY

szerező, épület-, diszmu-bádogos, vízvezeték-berendező és csatornázási vállalata Nagyvárad. Kolozsvári-utca 44. szám.

Elvállalunk: fürdőszobák berendezését és szagtalan angol klozetek felszerelését, házi csatornák szakszerű elkészítését, kőfaragó és beton műkö vállalkozók, homok és kavics telepük. — Ip. t. oklevéllel kitüntette 1899. Költségvetés díjtalan. Meghívásra azonnal TELEFON 579. házhoz jövünk. TELEFON 579

Mezey Dezső

toronyóra készítő

Nagyvárad, Szt. János-u. 64.

Az ország egyik legrégebb és legmegbízhatóbb

toronyóra

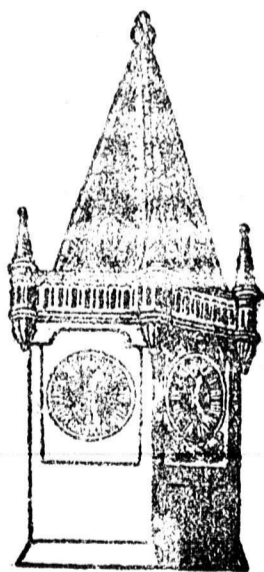
készítő telepe.

Olcsó árak, több

évi jótállás.

Villanyerő

berendezés.

Kívánatra árjegyzéket bérmentve küld

Fey Rezső

mű-bádogos, vízvezeték- és csatornázási vállalat

Szent János-utca 22. szám. TELEFON 532. TELEFON 532.

Készít udvari tagymentes closettet vizöblítéssel.

Angol-closett berendezést, viztartány vagy önzáró closett csapokkal való öblítéssel.

Mindennemü épület- és disz-bádogos munkát. Villanyerő gépekkel berendezve.

8300—1913. szám.

Arverési hirdetemény.

Nagyvárad város rendőrkapitányi hivatala, mint I. foku iparhatóság közhírre teszi, hogy a Leszámitoló és Jelzálogbank részvénytársaság Bémer-téri zálogköcsön üzletében a lejárt és meg nem hosszabított illetve ki nem váltott zálogtárgyak f. évi április hó 14-én reggel 9 órakor kezdődő nyilvános árverésen el fognak adatni Ezen árverésről az érdekelt elzálogosítók oly figyelmeztetéssel értesítettek, hogy az árverés alá kerülő tárgyak tétel-számai a rendőrkapitányi hivatal hirdetési tábláján, valamint a zálogüzletben kifüggesztett jegyzékből megtudhatók.

Nagyvárad, 1913. márczius 31.

Gerő,
rendőrkapitány.

Parfumerie „HEZ“ illatszertár.

Háztartási, kozmetikai és kötszerészeti cikkek nagy raktára, nagyban és kicsinyben. BUDAPEST, VIII. Losonczy-utca 13. sz.

Reklámunk óriási eredménye

újabb reklámakéióra ösztönöz, melynek nyomán tisztelt közönségünknek még nagyobb és szembe-szökőbb előnyöket biztosítunk.

Ujabb előnyajánlatunk:

- 1 csoport 2 korona 50 fillér (19 drb.)
- 1 drb üveg tégl franczia arc- és kézfinomító
- 1 drb. franczia szappan (bármely illatban)
- 1 üveg franczia parfüm (bármely illatban)
- 1 üveg franczia brillantin (bármely illatban)
- 1 könyv (60 lap) angol pouderpapír
- 1 csomag dr Heider-féle fogpor
- 1 drb franczia fogkefe (csontnyéllel)
- 1 csomag amerikai Shampoo hajmosópor
- 1 üveg valódi Johann Mária Farina kölnivíz
- 10 drb szekrény- és ruhaillatosító (francia Sachet-lap)

összesen 19 drb 2 korona 50 fillérért.

Portó 50 fillér. (Lehet bélyegeken is.) Ha fenti cikkek a hirdetésnek meg nem felelnek a pénzt visszaadjuk. Szállítások naponta eszközöltenek. Tizenhat oldalas illatszer és háztartási értesítőnk kívánatra ingyen és bérmentve küldjük.

Cigányprimás!

„Király Ernő mulat“ ez a címe a legújabb rendkívül sikerült humoros dupla gramofon hanglemezeknek, azonkívül „Sokszor úgy szeretnék sírni“, „Futóbolond“, „Temetés volt a faluban“ stb. Darabja 250 fill. E hanglemezek eredeti felvételben kizárólag egyedül csakis

Wagner

„Hangszer-Király“-nál kaphatók. — Budapest, József-körút 15. Alig használt nagy dupla hanglemezek óriási választékban darabja csak 60 fill. Legolcsóbban javít! — Lemezcsere ingyen! — Kérjen nagy fényképes árjegyzéket. — Uvas! Figyelem a „Wagner“ névre és a 15. házszámra.

Horváth Elemér

uriszabó

Nagyvárad, Kolozsvári-u. 75.

Ajánlja magát a legújabb divat szerint elegáns férfi és fiu gyermek öltönyök mértékszerű elkesztésére, meghívásra házhoz jövök

Javítások és tisztítások jutányos árban.

Hirdetések

felvételnek a kiadóhivatalban

GUTORI FÖLDES KELEMEN

aradi gyógyszerész által készített

MARGIT-CRÉME SZAPPAN

legjobb arekenőcs mely 2-3 nap alatt ifjítja és szépíti az arcot.

Margit-Créme egyedüli szer szeplő, májfoltok, pattanások, bőratka (Mitesser) ráncok, kiütések stb. ellen.

Margit-Créme páratlan szer bőrpattanások, wimmerlik, arc- és kézvérsődés, napbarnítás ellen.

Margit-Créme bámulatos hatása abban rejlik, hogy bőrré kenve, ez rögtön felveszi és ez okozza azon csodás átalakulást, hogy egy szeplővel, vagy májfoltokkal fedett arc 2-3 nap alatt fehérré lesz.

Margit-Créme teljesen ártalmatlan, nem zsiros, az arc nem lesz fényes, azért nappal is használható.

A Földes-főle Margit-Créme

ára: nagy tégely 2 korona, kis tégely 1 korona.

Margit-puder fehér, rózsaszín vagy krém színben 1 kor. 20 fill.

Margit-szappan darabja 20 fillér.

Csakis akkor valódi, ha minden doboz gutori FÖLDES KELEMEN gyógyszerész Arad, felirattal és címerrel van ellátva. Utánzatoktól óvakodjunk!

Főraktár: Nagyváradon: Csanda Endre, Grosz Sándor, Heriag Sándor, Irgalmasok, Hegedüs R., Lessner Alfréd, Molnár Lajos, Nyíry György, Pohl Jenő, Nagykormány Zoltán, Szénáss Ferencz, Vadász Albert drongéria, Ujvárosi drongéria, Berger Sándor illatszertár. Nagyszalontán: Berkes Armin, Szabó Emil gyógyszerészárban.

„NIGRIN“

a legjobb cipőkrem az egész világon
Az eddigi világhírű wiksnek vitriol nélküli gyártása is.

ST. FERNOLENDT, WIEN III.

es. és kir. udvari szállító.

80 éves gyári fennállás.

Aláírási felhívás

az ujonnan kibocsátott

150.000.000 korona =

127,500,000 n. b. márka = 157,500,000 frank = 6,250,000 font sterling névértékű

**1913. évi magyar királyi adómentes
4 1/2 %-os állami járadékkölcsönre.**

**Az aláírás zárhatárideje :
1913. április hó 10. Csütörtök.**

Jegyzések eszközölhetők a

Magyar Általános Hitelbank nagyváradai fiókjánál

**Bémer-tér. :: Bazár épület
a következő feltételek mellett :**

Az aláírási ár **90-60%-t tesz** hozzáadva 1913. április hó 1-től az átvétel napjáig járó 4 1/2 %-os folyó szelvénykamatokat.

Az aláírás alkalmával az aláírt összeg 5%-a biztosítékképpen leteendő. 1913. október 15-ig terjedő zárolási kötelezettséggel történő jegyzések különös figyelembe fognak részesülni. Az aláírók a részükre átengedett szabad és zárolt járadékkötvények ellenértékét — f. évi április 18-tól kezdve bármikor teljesen befizethetik — tartoznak azonban

10,000 koronán aluli átengedett összegeknél a teljes ellenértéket április 18-ig, 10,000 koronán felüli átengedett összegeknél az ellenérték

40%-t f. évi április 18-án

30% legkésőbb f. évi április 28-ig

30% legkésőbb f. évi május 14-ig befizetni.

Az átvétel ugyanazon helyen eszközölendő, ahol az aláírás történt.

**Magyar Általános Hitelbank
nagyváradai fiókja.**

HELYBEN TELEFON 11-75 VIDÉKEN

FEST! TISZTIT!
vegyileg női, férfi és
gyermek ruhákat.

MOS!

gallér és kézelőket fényesre, csipke és szövet függönyök, bútor szövetek, papi és egyenruhák vegyileg tisztítatnak.

Gyár: Körözs-utca 13.

Felvételi üzlet:

Zöldfa Passage 93.

Rákóczy-ut 7. szám

Mokos Sándor.

Melocco Péter cementárugyár és építési vállalat részvénytársaság

Budapest, IX. Timót-utca 4. a. b. szám.

Nagyváradfiótelep: Szőlős-u. 16.

Gyárt: Szabadalmazott géppel gyártott karmantus portlandcement csöveket az összes szabványos méretekben és az ahhoz való idomdarabokat, csömöszölt és vasbetétes, valamint portlandcement csöveket, kútgyűrűket stb.

Márvány mozaiklap, műkő- és cementárugyár. Beton és vasbeton építési vállalat.

Elvállal: Utcák és házak csatornázását, hidak és vízmedencék szakszerű építését. Nagyobb vállalatoknál **tervekkel és költségvetéssel szolgál.**

Meghívást az ország bármely részéből elfogad.

RUFF TESTVÉREK

épület- és géplakatos műhelye
LUKÁCS GYÖRGY-UTCZA 26.

Mindenemű lakatos munkák, **vas-szerkezetek, vízvezetők** javítások és **takarék-tűzhelyek** elsőrendű kivitelben.

Gazdasági eszközök készítése ugymint: ekék, boronák, borsajtók és szőlőzúzók stb. **Lánocs kútaink** egy tartósság, mint vízemelő képesség tekintetében minden eddigit fölülmulnak. Mindenemű gépjavítások szak-szerűen és gyorsan eszközölnétek.

Orosilag több száz esetben ajánlva.
10-39. Telefon 10-39.

KEPES ELEK

orvosi kötszerész üzlete Nagyvárad, «Sas-passage» átjáró.

Ajánlja saját készítményü

sérvkötőit,

szuszpenzorionok fecskendők és betegápolási cikkeit, u. m. egyenesstartók, háskötők, ágytálcák, bidég,

anatómiai sérvkötők

a melyek a sérvet állandóan visszatartják, műlábak és művégtagok, támgépek, gummi eikkek, harisnyák stb. és a még fel nem sorolható cikkeik. **Külön próbaterem női és férfi kiszolgálására. Óriási nagyraktár. Tisztviselők és iparosoknak árendédmény.**

Nagyvárad város jéggyára, Ossi-téren.
Gyári telefonszám 651. Üzletvezető telefonszáma 1046.

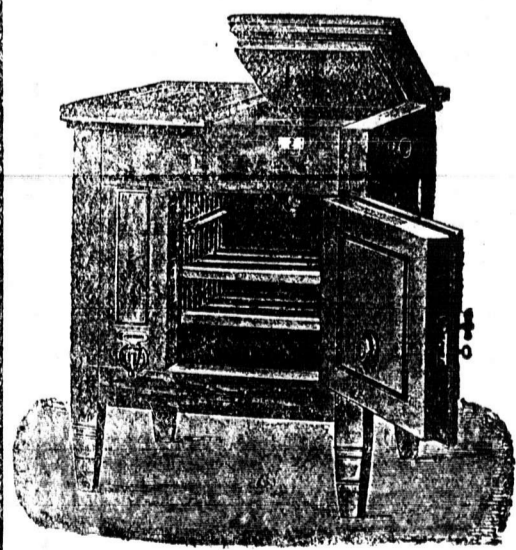
Tisztelettel értesítjük a t. jégfogyasztó közönséget, hogy rendes üzemünket megkezdtük és házhoz szállítunk vízvezetési vízből előállított

kristály tiszta műjeget.

Havi bérlet rendszerre előjegyzések elfogadhatnak; napi egész tábla szállításnál havi 9 koronát, napi fél tábla szállításnál 4-50 koronát számítunk.

A szállítás gyorsan és pontosan, tisztán kezelt hygienikus kocsikon történik.

Megrendelések telefonon is eszközölhetők, melyek mindenkor a leg gondosabban lesznek elintézve.

JÉGSZEKRÉNYEK kerti vasbútorok, valamint konyha-fabútorok is u. m.: konyha kredenz, **FAGYLALT-GÉPEK és FORMÁK** asztal, szék, zsámoly, teknő és az összes konyha berendezések

TARSOLY és RISZTÓ különlegességek vaskereskedésében
Nagyvárad, Rákóczi-ut. Telefon 390 szám.

Cséplésnél

Prizt, időt, munkát takarítanak meg
„STERN“-féle SZABADALMAZOTT
dobkosár betétléccelel.

Kérjen felvilágosítást ingyen és bérmentve

Bárdos és Brachfeld

műszaki és villamossági vállalat
Budapest, VI. Gyár-utca 5. szám.

VAJNOVSZKI FERENC

uri- és női cipész, Szaniszló-u. 55.

Készít uri- és női cipőket mérték
szerint. Javítások jutányos árban.
Meghívásra házhöz küldök, leve-
lekre válaszolok.

Legjobb és legizletesebb

csemege különlegességek,
legelsőbb rendű fűszerárak
előnyös árakban csak

Özv. Kádár Jánosné
elsőrangú fűszer- és csemege
kereskedésében szereshetők be.

Telefon 12-64.

ÉHIK ANTAL

épület- és díszmű bútort sztalos
Sáro-utca a Kala gyár épületében.

Állandóan raktáron tart saját készítményű modern
bútorokat, háló-szoba és ebédlő-szoba berendezéseket
stb. Ugyanott félig használt bútorok is kaphatók.

Telefon 12-64.

Hölgyek,

kik önállóan fésülködnek, a divat legújabb
hajpótlék újdonságai minden variációban
raktáron, bármikor kipróbálhatók

Maison PÖLÖSKEI

női fodrásztermében

Nagyvárad, Nagy Sándor-utca 4.
Telefon 11-73. Telefon 11-73.

Szépségápolás.

Külön kozmetikai osztály, szépség-ápolás,
arc-gőz, villanyvibrációs, arcmassázs, arc-
rúncok rövid kezelés után elsimulnak, arc-
hajakat villannyal végérvényesen eltávolítok.

Hajfestészet.

Villany manicűr.

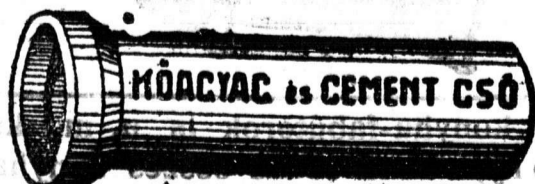
Ifjabb Walla József

mozaik-, cementáru- és műkögyára, építési anyagok raktára.
Padló-, falburkolás és betonépítkezési vállalat

Budapest, VII., Rottenbiller-utca 15. sz.

TELEFON
SZÁM:
76-36.

Márványmozaik-lapok, mintázott cementlapok,
karmantyus betonsövek, különféle műkőmunkák,
granit-terazzó, betonmunkák, esatornázások, fal-
burkolások, mett-
lachi lapok, ke-
ramit- és klinker-
lapok, fayence-
lapok.

VÁLLALATI HIRDETÉS.

Van szerencsénk a n. é. közönség be-
cses tudomására hozni, hogy 32 évi
tapasztalataim és tanulmányaim után a
mai kor igényeinek megfelelően

építkezési irodát nyitottunk.

Elvállaljuk épület építését, átalakításo-
kat, csatornázásokat szakszerű kivitelben,
szolid árak mellett. Nedves falak a leg-
újabb találmány szerint teljesen szá-
razzá alakítjuk át felelősség mellett.

Szíves megbízásokat kérnek tisztelettel

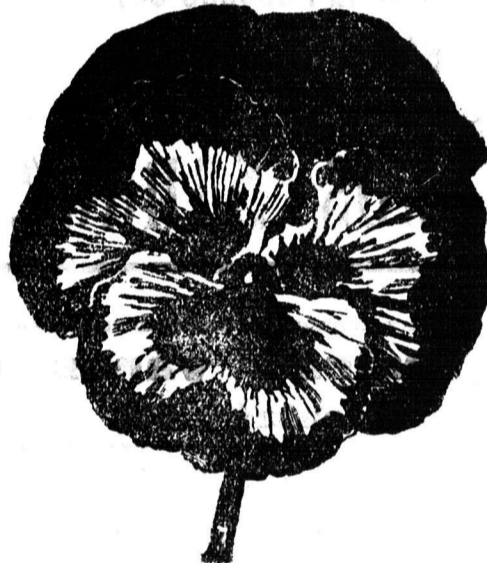
Kiss István és Fia

képesített kőművesmester

Nagyvárad, Keskeny-utca 9. sz.
Saját ház. Telefon 1118.

Alapított 1850.

Alapított 1850.

Van szerencsém a n. é. gazdaközönségnek
ajánlani a legkiválóbb

vető-magvaimat.

Valódi eredeti kiviteltetett

takarmányrépa-fajokat.

Oberndorfi kerek sárga;

Mamuth óriás hosszú vörös, ecken-
dorfi olajbogyó sárga palackalaku
hosszu.

Allemilag vizsgált arankamentes, magyar lucerna,
stíriai vörös lche.e.

Pázsit díszfű vegyülék.

Angol perje, muhar, bükköny, pap-
rika-kötes, kendermag, kék mák,
dug hagymák, cukor cirok. Kifli burgonya.
Gazdá kodó és kereskedő urak figyelmét fel-
hivom jutányos árainra.

A legjobb konyhakerti virágmagvak és gumók.
A t. gazdaközönség b. megrendeléseit a legnagyobb
készséggel várva, maradok kiváló tisztelettel:

Dell'Ortó Károly

magkereskedése a „Zöld Koszoru“-hoz.

Nagyvárad, Szent László-tér.

Képes árjegyzéket kívánatra bérmentve küldök.
Videki megrendeléseket gyorsan és pontosan teljesítek
csomagolási költség nélkül.

MŰKERTÉSZETI

Berecz József műkertésze
 Nagyvárad, Vámház-u. 30.

Kitüntetve számtalan sok esetben a kertészet terén.

Ajánlja magát a kertészeti cikkek napenkénti szállítására, úgy helyben, mint vidékre: jutányos árak. Levélbeli megkeresések azonnal elintéztetnek. Kérjük e lapra hivatkozni.

Merza Kálmán

szijgyártó, nyerges és bőröndös mester

Nagyvárad, Szent János-utca 48. sz.

Raktáron tartok minden e szakmába vágó cikket, egymint: **disz- és igás-szerszámot**, nyerges és versenyostorokat. Kiváratra megrendelés után is készítek a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig, **feltűnő szolid árak mellett.**

Ha nincs meglegedve

szabójával, mert drága vagy rossz szul szab vagy nem pontos, szóval bármi okból. Keresse fel **DARABONT ÉY. és TÁRSA** uriszabó céget Szilágyi Dezső-u. 6. (Sonnenfeld-palota) és meglepi őnt az ottani szolid, olcsó, kifogástalan kiszolgálás. Alkalmi és gyászaruhák 24 óra alatt. Vidékről egy beküldött öltönyről **ipart** készítik. Valódi angol szövetek.

Helyi és vidéki telefon 980.

Kiválóan szép munkáért aranyérem és aranyokmány kitüntetés.

ÉRTESÍTÉS.

Értesitem a t. közönséget, hogy **SZENT JÁNOS-U. 4. SZ. alatt EGY MODERN**

cukrászdát

létesítettem. A fővárosban Kugler (Gerbeaud), Weisz Béla udvari cukrászoknál és külföldi előkelő üzletekbe, helyben a volt Molnár-féle cukrászdában hosszabb ideig működtem.

Parfee és forma fagyalt megrendelések, valamint **lakodalmi és egyéb ünnepélyekre** süteményeket és tortákat elsőrendű kivitelben a legolcsóbb árban mindenkor megrendelhetők. Becses pártfogást kér.

Gáborfi János,
 cukrász.

Himzés, Csipke árúk
 nagy mennyiségben érkeztek; igen olcsó árakban lesz eladva.

Méterje 2 fillértől feljebb.

Nyári keztyű párja 36 fill.

1000 drb. férfiling finom 194 f.

Harisnya és zsebkendő mindenárban.

Rákóci-ut 14. volt Apolló mellett.

Értesitem a nagydemű közönséget, hogy a mai napon Bihari Samu bádogos és szerelő cégtől megváltam s az Arany János-u. 14. sz. a. egy kitűnően felszerelt

bádogos és szerelő-műhelyt

létesítettem. Elvállalok mindenemű bádogos munkát, vízvezeték és csatorna berendezéseket. Költségvetésekkel díjtalanul szolgálok. Pártfogást kér, kiváló tisztelettel.

KOLLMANN FERENC

bádogos és szerelő

Arany János-u. 14. sz. Telefon 771.

Fröhlich József

viaszgyertya-gyártó, méz- és viaszkereskedése

Nagyvárad, Szent János-u.

Ajánlom a Főtisztelendő papság és a n. é. közönség részére **templomi viaszgyertyáimat**, padló-viaszt főzött állapotban, valódi akác-virág csemege mézet, hófehér lépesméz, mézeskalács különlegességeket. Tisztelettel

Fröhlich József.

Telefon 907.

Telefon 907

XXX-ik magyar királyi

jótekonyczélú államsorsjáték.

Ezen pénz-sorsjáték remélhető tiszta jövedelme közhasznú és jótekonyczélúakra fog fordíttatni. Ezen sorsjátéknak összesen 14885 nyereménye van, melyeknek összes értéke 475000 koronára rug készpénzben.

Főnyeremény 200.000 korona készpénzben.

Továbbá:

1 főnyeremény	200.000 K készp.	20 nyeremény á 200 K	4.000 K készp.
1	30.000 K készp.	40	6.000 K készp.
1	10.000 K készp.	100	10.000 K készp.
1	5.000 K készp.	200	10.000 K készp.
5 nyeremény á 1000 K	5.000 K készp.	2500	50.000 K készp.
5	2.500 K készp.	12000	120.000 K készp.
10	2.500 K készp.	14885 nyeremény	összesen 475.000 K készp.

Huzás visszavonhatatlanul 1913. évi május hó 15-én.

Egy sorsjegy ára 4 korona.

Sorsjegyek az összeg előzetes beküldése mellett a magyar kir. lottójövedéki igazgatóságtól Budapesten (Vámpalota) portómentesen küldetnek, ezenkívül kaphatók valamennyi posta-, adó-, vám- és sóhivatalnál, az összes vasúti állomásokon s a legtöbb dohánytözsdében és váltó-üzletben. Játéktervet ingyen és bérmentve küld.

A magy. kir. Lottójövedéki igazgatóság.

Telefon 8 sz.

Gazdasági magvak u. m.: Valódi

quedlinburgi

burgundi répamagvak, szavatolt ólomzárolt lucerna, lóhere és pázsit-fűmagvak, MAUTHNER-féle kerti veteménymagvak, szőlőmiveléshez szükséges cikkek, mint: raffia, kékkő,

Telefon 8 sz.

Telefon 8 sz.

rézkenpor, kecskeméti kénmáj stb. stb. bármely mennyiségben

JANKY ANTAL UTÓDA

cégnél **szereshetők be a legelőnyösebben.**

Telefon 8 sz.

Melocco Péter cementárugyár és építési vállalat részvénytársaság

Budapest, IX. Timót-utca 4. a. b. szám.

Nagyváradfi fióktelep: Szőlős-u. 16.

Gyárt: Szabadalmazott géppel gyártott kar-
mantyus portlandcement csöveket az
összes szabványos méretekben és ahhoz való idom-
darabokat, csömöszölt és vasbetétes, valamint
portlandcement csöveket, kútgyűrűket stb.

Márvány mozaiklap, műkő- és cementáru-
gyár. Beton és vasbeton építési vállalat.

Elvállal: Utcák és házak csatornázását,
hidak és vízmedencék szakszerű
építését. Nagyobb vállalatoknál **tervekkel és**
költségvetéssel szolgál.

Meghívást az ország bármely részéből elfogad.